

RESUMS / RESÚMENES / ABSTRACTS

Simposi Internacional / Simposio Internacional / International Symposium

LA GRAMÀTICA DE LA INTERACCIÓ: DIACRONIA I SINCRONIA

LA GRAMÁTICA DE LA INTERACCIÓN: **DIACRONÍA Y SINCRONÍA**

THE GRAMMAR OF INTERACTION: **DIACHRONY AND SYNCHRONY**

ÍNDIX

Programa / Programa / Programme	iv
Resums / Resúmenes / Abstracts	1
La codificación de valores hostiles en interacción: estructuras reprochativas Marta Albelda Marco.....	2
Subjectivació i intersubjectivació en l'evolució del sufix <i>-et/-eta</i> en català antic i modern Jordi M. Antolí Martínez.....	3
¿Sujeto tácito o sujeto explícito? Factores determinantes en la primera persona del plural Elisa Barrajón	5
Speech acts and interrogative particles: an empirical study on the grammar of Catalan <i>eh?</i> Elena Castroviejo y Laia Mayol.....	7
How questions shape interactivity in spoken monologic discourse Agnès Celle	9
Minimizadores vulgares: negación y respuestas fragmentarias José Luis Cifuentes Honrubia.....	11
Gramática de la interacción: marcadores discursivos de la alteridad desde un enfoque contrastivo. El caso de <i>hombre y mujer</i> Ana Costa Pérez	12
De la referencia dística a la connexió: el cas de <i>dit això</i> Maria Josep Cuenca.....	13
Quotatives and epistemic stance Juliana De la Mora	14
The Spanish Epistemic Dative Construction: a Modal-Evidential Stance Expression Nicole Delbecque	15
Les estratègies de reparació fonològica com a moneda de canvi: interacció com a negociació Nicolau Dols.....	17
Las construcciones denominativas del español: evolución histórica y configuración semántica Jorge Fernández Jaén.....	18
Entre la narración y el discurso: la gramaticalización de los verbos en serie y de las cadenas de perífrasis Mar Garachana	19
L'evolució de l'article definit en català antic: entre la cohesió discursiva i el coneixement compartit Josep V. Garcia Sebastià.....	21
«De l'arbre caigut, tothom en fa llenya»: unitats fraseològiques, construccions i snowclones a la llum de la gramàtica d'orientació cognitiva Miquel Gonzàlvez Blasco	22

The Synchrony and Diachrony of Interactives Bernd Heine.....	24
Interrogativas y posición discursiva Maria Isabel Hernández Toribio.....	25
Evidentiality in !Xun (Namibia) Christa König.....	26
La alternancia causativa en el discurso: de la configuración informativa a la estructuración lingüística Ruth M. ^a Lavale Ortiz.....	27
Representació lexicogràfica i pragmatització de la norma Mercè Lorente Casafont.....	29
Conflictive discourse in oral Spanish Ricardo Maldonado.....	30
Evidentiality and assertivity: the view from social networks Alda Mari.....	31
La modalització del futur i del condicional: els usos de Pompeu Fabra Josep Martines.....	33
Origen i evolució del connector disjuntiu <i>més aviat</i> Caterina Martínez-Martínez.....	35
Expressar indiferència o contrarestar una objecció, <i>tant se val!</i> (o <i>què té de més?</i>) Mar Massanell i Messalles.....	37
El còmic i les inferències: coneixement compartit en el llenguatge visual M. José Mompeán.....	39
De la culminació a l'anterioritat immediata: « <i>acabar de + infinitiu</i> » en els ss. XIII-XVI Sandra Montserrat.....	41
<i>Daixò i dallò</i> , entre la gramàtica, la pragmàtica i el diccionari Lluís Payrató.....	43
Quan <i>ací</i> significa <i>aquí</i> i <i>eso</i> , <i>aquello</i> Manuel Pérez Saldanya.....	44
Adv+C in the history of Catalan: grammaticalisation and beyond Afra Pujol.....	45
From subjunctives to imperatives Hans-Ingo Radatz.....	46
Marcas evidenciales en la construcción y organización del discurso Teresa M. Rodríguez Ramalle.....	47
From reference identification to discursive alignment: The construction <i>Es eso</i> in Spanish Susana Rodríguez Rosique.....	49
Us en faré tres cèntims: <i>Entrenchment</i> , convencionalització i creativitat Elena Sánchez-López.....	51

<i>Espera, perai, aspetta, attend</i> : Signaling common ground misalignment in Romance Scott Schwenter.....	53
Convergència construcciona en la construcció de relatiu col·loquial no restrictiva Carles Segura-Llopes	55
Entre el futur i la modalitat. El cas del futur perifràstic en català actual Andreu Sentí.....	56
Resultatividad, modalidad epistémica y evidencialidad en la diacronía de <llevar/traer + participio> Julio Torres Soler.....	58
Mirativitat i exclamativitat en una semàntica de compromisos Xavier Villalba.....	59

PROGRAMA / PROGRAMA / PROGRAMME

29/10/2024

9.00-9.30 Inauguració / Inauguración / Inauguration

9.30-10.30 Ricardo Maldonado (Universidad Nacional Autónoma de México) "Conflictive discourse in oral Spanish"

SESSIÓ: GRAMÀTICA EN INTERACCIÓ
SESIÓN: GRAMÁTICA EN INTERACCIÓN
SESSION: GRAMMAR IN INTERACTION

10.30-11.00 Elena Sánchez-López (Universitat d'Alacant): "Us en faré tres cèntims: *Entrenchment*, convencionalització i creativitat"

11.00-11.30 Miquel Gonzàlvez Blasco (Universitat d'Alacant): "«De l'arbre caigut, tothom en fa llenya»: unitats fraseològiques, construccions i snowclones a la llum de la gramàtica d'orientació cognitiva"

11.30-12.00 Descans / Descanso / Break

12.00-12.30 Ruth M. Lavale Ortiz (Universidad de Alicante): "La alternancia causativa en el discurso: de la configuración informativa a la estructuración lingüística"

12.30-13.00 Elisa Barrajón López (Universidad de Alicante): "¿Sujeto tácito o sujeto explícito? Factores determinantes en la primera persona del plural"

13.00-13.30 M. José Mompeán (Universitat d'Alacant): "El còmic i les inferències: coneixement compartit en el llenguatge visual"

13.30-14.00 Jordi M. Antolí (Universitat d'Alacant): "Subjectivació i intersubjectivació en l'evolució del sufix -et/-eta en català antic i modern"

14.00-16.00 Descans / Descanso / Break

SESSIÓ: GRAMÀTICA DE LA INTERACCIÓ (I)
SESIÓN: GRAMÁTICA DE LA INTERACCIÓN (I)
SESSION: GRAMMAR OF INTERACTION (I)

16.00-16.30 José Luis Cifuentes Honrubia (Universidad de Alicante): "Minimizadores vulgares: negación y respuestas fragmentarias"

16.30-17.00 Agnès Celle (Université Paris Cité): "How questions shape interactivity in spoken monologic discourse"

17.00-17.30 Ana Costa Pérez (Universidad de Alicante): "Gramàtica de la interacció: marcadors discursius de la alteritat desde un enfoque contrastivo. El caso de *hombre* y *mujer*"

17.30-18.00 Descans / Descanso / Break
Presentació de pòsters - Presentación de pósters - Poster presentations

18.00-18.30 Maria Josep Cuenca (Universitat de València): "De la referència dística a la connexió: el cas de 'dit això'"

18.30-19.00 Mar Massanell Messalles (Universitat Autònoma de Barcelona): "Expressar indiferència o contrarestar una objecció, *tant se val!* (o *què té de més?*)"

19.30-20.00 Elena Castroviejo (Universidad del País Vasco) & Laia Mayol (Universitat Pompeu Fabra): "Speech acts and interrogative particles: an empirical study on the grammar of Catalan *eh?*"

30/10/2024

9.30-10.30 Bernd Heine (University of Cologne) "The Synchrony and Diachrony of Interactives"

SESSIÓ: GRAMÀTICA DE LA INTERACCIÓ (II)
SESIÓN: GRAMÁTICA DE LA INTERACCIÓN (II)
SESSION: GRAMMAR OF INTERACTION (II)

10.30-11.00 Mercè Lorente Casafont (Universitat Pompeu Fabra): "Representació lexicogràfica i pragmatització de la norma"

11.00-11.30 Lluís Payrató (Universitat de Barcelona): "*Daixò* i *dallò*, entre la gramàtica, la pragmàtica i el diccionari"

11.30-12.00 Descans / Descanso / Break

12.00-12.30 Nicole Delbecque (KU Leuven): "The Spanish Epistemic Dative Construction: a Modal-Evidential Stance Expression"

12.30-13.00 Marta Albelda (Universitat de València): "La codificació de valors hostiles en interacció: estructures reprochativas"

13.00-13.30 María Isabel Hernández Toribio (Universidad Complutense de Madrid): "Interrogativas y posición discursiva"

13.30-16.00 Descans / Descanso / Break

SESSIÓ: EVIDENCIALITAT, MIRATIVITAT I INTERACCIÓ
SESIÓN: EVIDENCIALIDAD, MIRATIVIDAD E INTERACCIÓN
SESSION: EVIDENTIALITY, MIRATIVITY AND INTERACTION

16.00-16.30 Christa König (University of Köln): "Evidentiality in !Xun (Namibia)"

16.30-17.00 Teresa Rodríguez Ramalle (Universidad Complutense de Madrid): "Marcas evidenciales en la construcción y organización del discurso"

17.00-17.30 Alda Mari (Institut Jean Nicod, CNRS): "Evidentiality and assertivity: the view from social networks"

17.30-18.00 Descans / Descanso / Break

18.00-18.30 Susana Rodríguez Rosique (Universidad de Alicante): "From reference identification to discursive alignment: The construction *Es eso* in Spanish"

18.30-19.00 Xavier Villalba (Universitat Autònoma de Barcelona): "Mirativitat i exclamativitat en una semàntica de compromisos"

19.30-20.00 Juliana De la Mora (Universidad Autónoma de Querétaro): "Quotatives and Epistemic Stance"

31/10/2024

9.30-10.30 Scott Schwenter (The Ohio State University):
"Espera, peraí, aspetta, attend: Signaling
common ground misalignment in Romance"

SESSIÓ: GRAMÀTICA DE LA INTERACCIÓ (IV)
SESIÓN: GRAMÁTICA DE LA INTERACCIÓN (IV)
SESSION: GRAMMAR OF INTERACTION (IV)

10.30-11.00 Nicolau Dols (Universitat de les Illes Balears):
"Les estratègies de reparació fonològica com a
moneda de canvi: interacció com a negociació."

11.00-11.30 Hans-Ingo Radatz (Bamberg Universität): "From
subjunctives to imperatives"

11.30-12.00 Andreu Sentí (Universitat de Barcelona): "Entre el
futur i la modalitat. El cas del futur perifràstic en
català actual"

12.00-12.30 Descans / Descanso / Break

SESSIÓ: INTERACCIÓ EN DIACRONIA (I)
SESIÓN: INTERACCIÓN EN DIACRONÍA (I)
SESSION: INTERACTION IN DIACHRONY (I)

12.30-13.00 Afra Pujol Campeny (University of
Oxford): "Adv+C in the history of Catalan:
grammaticalisation and beyond"

13.00-13.30 Manel Pérez-Saldanya (Universitat de València):
"Quan *ací* significa *aquí* i *eso*, *aquello*"

13.30-14.00 Josep Martines Peres (Universitat d'Alacant): "La
modalització del futur i del condicional: els usos
de Pompeu Fabra"

14.00-14.30 Carles Segura-Llopes (Universitat d'Alacant):
"Convergència construcciona en la construcció
de relatiu col·loquial no restrictiva"

14.30-16.00 Descans / Descanso / Break

SESSIÓ: INTERACCIÓ EN DIACRONIA (II)
SESIÓN: INTERACCIÓN EN DIACRONÍA (II)
SESSION: INTERACTION IN DIACHRONY (II)

16.00-16.30 Mar Garachana Camarero (Universitat de
Barcelona): "Entre la narració i el discurs: la
gramaticalització de los verbos en serie"

16.30-17.00 Sandra Montserrat Buendia (Universitat
d'Alacant): "De la culminació a l'anterioritat
immediata: <acabar de+inf> en els ss. XIII-XVI"

17.00-17.30 Caterina Martínez (Universitat d'Alacant): "Origen i
evolució del connector disjuntiu *més aviat*"

17.30-18.00 Descans / Descanso / Break

18.00-18.30 Jorge Fernández Jaén (Universidad de Alicante):
"Las construcciones denominativas del español:
evolución histórica y configuración semántica"

18.30-19.00 Josep Vicent Garcia (Universitat d'Alacant):
"L'evolució de l'article definit en català antic: entre
la cohesió discursiva i el coneixement compartit"

19.30-20.00 Julio Torres Soler (Universidad de Alicante): "Re-
sultatitud, modalidad epistémica y evidenciali-
dad en la diacronía de <llevar/traer + participio>"

20.00-20.30 Clausura / Clausura / Closure

PÒSTERS / PÓSTERES / POSTERS

- Sergio Martínez Moreno (Universidad de Alicante): "Sintaxis, semántica y diacronía: anotación inicial de encontrar(se) y hallar(se)"
- Paula Blanco Gómez (Universidad de Alicante): "Las relativas en la gramática de la interacción: ordenación informativa y comportamiento discursivo"
- Fernando Casanova Martínez (Universidad de Alicante): "Gramática, multimodalidad y proceso cognitivo-emotivo de las interjecciones en el cómic y el corpus GestINF"

Les entitats organitzadores del simposi són:

- Departament de Filologia Espanyola, Lingüística General i Teoria de la Literatura de la Universitat d'Alacant
- Departament de Filologia Catalana de la Universitat d'Alacant
- Facultat de Filosofia i Lletres de la Universitat d'Alacant
- Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana (IIFV), Seu d'Alacant
- Seu Universitària de la Nucua (Universitat d'Alacant)
- Institut Superior d'Investigació Cooperativa IVITRA
- Instituto Universitario de Estudios Sociales de América Latina (IUESAL)

Aquesta trobada és un dels resultats dels projectes d'investigació «Gestió de la Informació i Estructuració Lingüística II (GestINFII): Avances Teóricos, Análisis del Corpus GestINF y Propuestas de Aplicación (PID2021-126858NB-I00)» i "El Catalán antes y después de Pompeu Fabra (S. XVII-XXI). Impacto de normativización sobre la evolución de la lengua catalana (PID221-128381NB-I00)", finançats per MICIU/AEI/10.13039/501100011033 i per FEDER, UE.

El simposi ha comptat amb el patrocini de la Conselleria d'Educació, Cultura, Universitats i Ocupació, per mitjà d'una subvenció del programa CIAORG-23.

Las entidades organizadoras del simposio son:

- Departamento de Filología Española, Lingüística General y Teoría de la Literatura de la Universidad de Alicante
- Departamento de Filología Catalana de la Universidad de Alicante
- Facultad de Filosofía y Letras de la Universidad de Alicante
- Instituto Interuniversitario de Filología Valenciana (IIFV), Sede de Alicante
- Sede Universitaria de la Nucua (Universidad de Alicante)
- Instituto Superior de Investigación Cooperativa IVITRA
- Instituto Universitario de Estudios Sociales de América Latina (IUESAL)

Este encuentro es uno de los resultados de los proyectos de investigación «Gestión de la Información y Estructuración Lingüística II (GestINFII): Avances Teóricos, Análisis del Corpus GestINF y Propuestas de Aplicación (PID2021-126858NB-I00)» y "El Catalán antes y después de Pompeu Fabra (S. XVII-XXI). Impacto de normativización sobre la evolución de la lengua catalana (PID221-128381NB-I00)", financiados por MICIU/AEI/10.13039/501100011033 y por FEDER, UE.

El simposio ha contado con el patrocinio de la Conselleria de Educación, Cultura, Universidades y Empleo, a través de una subvención del programa CIAORG-23.

The organising entities of this symposium are the following:

- Department of Spanish studies, General Linguistics & Literary Theory, of the University of Alicante.
- Department of Catalan Studies, of the University of Alicante.
- Faculty of Philosophy and Letters of the University of Alicante
- Interuniversity Institute of Valencian Philology (IIFV), at the Headquarters of Alicante.
- University of Alicante Headquarters of La Nucua.
- Higher Cooperative Research Institute IVITRA.
- Instituto Universitario de Estudios Sociales de América Latina (IUESAL).

This conference is one of the results of the following research projects: «Gestión de la Información y Estructuración Lingüística II (GestINFII): Avances Teóricos, Análisis del Corpus GestINF y Propuestas de Aplicación (PID2021-126858NB-I00)» and "El Catalán antes y después de Pompeu Fabra (S. XVII-XXI). Impacto de normativización sobre la evolución de la lengua catalana (PID221-128381NB-I00)", funded by MICIU/AEI/10.13039/501100011033 and by the ERDF, EU.

The symposium was sponsored by the Conselleria de Educación, Cultura, Universidades y Empleo, through a grant from the CIAORG-23 programme.

RESUMS / RESÚMENES / ABSTRACTS

La codificación de valores hostiles en interacción: estructuras reprochativas

Marta Albelda Marco

Universitat de València

En esta comunicación se estudian un par de estructuras gramaticales del español que se encuentran en proceso de desarrollar valores hostiles de reproche: (i) la pregunta retórica con verbos de percepción cognitiva, tanto con polaridad positiva como negativa (*¿tú crees que+ X?*, *¿no se te ha ocurrido que + X?*; *¿no te das cuenta de que + X?*) y (ii) el llamado *imperativo retrospectivo*, que, de acuerdo con Bosque (1980), es un infinitivo pasado que tiende a expresar valores imperativos (A: he tardado dos horas en llegar al centro; B: ¡pues *haber cogido* un metro!). El objetivo principal del trabajo es reconocer en qué grado se están especializando como reproches. Para ello, se estudian qué rasgos formales y qué características funcionales de los contextos interactivos naturales favorecen su potencial valor de hostilidad y sus diversas combinaciones formales y funcionales, especialmente se atiende a la forma en que se organiza la información durante la interacción.

Los datos analizados provienen del corpus ESPRINT, de conversaciones conflictivas espontáneas de parejas grabadas en entornos familiares (Albelda y Estellés 2024). Los resultados del estudio revelan mucha información a favor de un alto grado de construccionalización (Goldberg 2006) en estas estructuras, se aprecia una influencia del contexto controvertido y conflictivo en el que se emplean. Por un lado, se advierte que las preguntas retóricas son elementos idóneos para la expresión de confrontación, antagonismo y fuerza ilocutiva retadora, generan asimetrías socio-funcionales deónticas (Stivers 2008), y desarrollan efectos intensificadores de antagonismo expresivo en la relación comunicativa interpersonal, en la que se presenta al destinatario como un adversario al que se reprocha la incongruencia de su actuación. Por otro lado, los imperativos retrospectivos, por sus particularidades aspectuales, temporales y deónticas, están formuladas en pasado y expresan contrafactualidad, sin embargo, están orientadas hacia el futuro y sitúan al hablante en una posición deóntica superior a la del oyente (Stevanovic 2018), lo que encaja plenamente con la fuerza ilocutiva de reproche.

PALABRAS CLAVE: reproche, construccionalización, preguntas retóricas, imperativo retrospectivo.

REFERENCIAS

- Albelda, M. (2023). Rhetorical questions as reproaching devices. *Journal of Language Aggression and Conflict*, 10(2), 176-199. <https://doi.org/10.1075/jlac.00077.alb>
- Albelda, M. & Villalba, C. (2023). Retrospective imperatives, a form of reproach? Ponencia presentada en *18th International Pragmatics Conference*, julio 2023, Bruselas.
- Bosque, I. (1980). Retrospective Imperatives. *Linguistic Inquiry*, 11(2), 415-419.
- Goldberg, A. (2006). *Constructions at Work: the Nature of Generalization in Language*. Oxford University Press.
- Stevanovic, M. (2018). Social Deontics: A Nano Level Approach to Human Power Play. *Journal for the Theory of Social Behaviour*, 48(4), 1-21. <https://doi.org/10.1111/jtsb.12175>
- Stivers, T. (2008). Stance, Alignment, and Affiliation During Storytelling: When Nodding Is a Token of Affiliation. *Research on Language & Social Interaction*, 41(1), 31-57. <https://doi.org/10.1080/08351810701691123>

Subjectivació i intersubjectivació en l'evolució del sufix *-et/-eta* en català antic i modern

Jordi M. Antolí Martínez

ISIC-IVITRA, Departament de Filologia Catalana, Universitat d'Alacant

El sufix *-et/eta* és, en català, el més freqüent de la classe dels sufixos denominats valoratius (Cabré 2002, 743; *GIEC*; Pérez Saldanya, Sifre & Todolí 2004: 236-239). En la llengua contemporània, aquest sufix presenta tres valors: *a*) un de menys subjectiu, pel qual modifica l'extensió o la intensitat del significat denotat pel lexema (1a); és el valor pròpiament diminutiu. *b*) Un segon de caràcter més subjectiu, mitjançant el qual el locutor afig una valoració positiva o negativa a la base que modifica el sufix (1b); és el valor que sovint es denomina *afectiu*. I *c*) uns valors pragmàtics, de caràcter intersubjectiu, vinculats a l'expressió de la cortesia o l'atenuació (1c).

- 1a. El xiquet petit està assegut en una *cadireta* que li va fer son pare abans que nasqués. (Rovira, Joan J.: *Maquis i masovers*, 2011; *CTILC*)
- 1b. Què em passa que quan estic content m'agrada contar-ho tot a Roser...? Lluís diu que és molt *boniqueta*; jo també ho dic..., i molt rossa. Estaré enamorat? (Mulet, Maria, *Pere*: 1978; *CTILC*)
- 1c. És insuportable! Són tan pesats! Tan infantils! El fet que jo tingui catorze anys a ells no els fa ni fred ni calor, hòstia, i que rucs que són! La mare, amb allò d'avui «T'he fet l'*arrosset* que t'agrada tant...». (Simó, Isabel-Clara: *Prime time. Irreverències*, 2019)

Aquesta polisèmia documentada en la llengua contemporània és resultat d'un procés de canvi semàntic en diacronia, que s'ajusta a la tendència d'(inter)subjectivació (d'acord amb la proposta de Traugott & Dasher 2002).

En aquesta comunicació aprofundirem en el desenvolupament dels usos intersubjectius del sufix entre els segles XV i XVI i completarem, d'aquesta manera, una aportació prèvia que ja vam fer a l'estudi de la subjectivació sufix *-et/a* en català antic (Antolí 2024). Per a fer-ho, recorrem a les dades del Corpus Informatitzat del Català Antic (CICA) i al Corpus Informatitzat de la Gramàtica del Català Modern (CIGMod). Aquestes dades són analitzades qualitativament i quantitativament, i interpretades per mitjà dels instruments teòrics de què ens forneix la Lingüística Cognitiva i, particularment, la *Invited Inferring Theory of Semantic Change* (IITSC) de Traugott (2012) i el concepte de (inter)subjectivació, seguint el model d'aplicació a la morfologia nominal que presenten els estudis de Martines (1997).

MOTS CLAU: (inter)subjectivació, català antic, català modern, diminutiu, lingüística diacrònica, semàntica, sufix valoratiu.

REFERÈNCIES

- Cabré, M. T. (2002). La derivació. Dins J. Solà, M.-R. Lloret, J. Mascaró & M. Pérez Saldanya (Ed.), *Gramàtica del Català Contemporani* (Vol. I, p. 731-775). Empúries.
- GIEC* (2016) = Institut d'Estudis Catalans (2016). *Gramàtica de la llengua catalana*. Institut d'Estudis Catalans.
- Martines, J. (1997). El sufix *-aire* al País Valencià. Dins *Miscel·lània Germà Colon* (vol. 7, p. 229-262). Publicacions de l'Abadia de Montserrat.
- Pérez Saldanya, M., Sifre, M. & J. Todolí (2004). *Morfologia catalana*. Editorial UOC.

- Traugott, E. C. (2012). Pragmatics and language change. Dins K. Allan & K. M. Jaszczolt (Ed.), *The Cambridge Handbook of Pragmatics* (p. 549-566). Cambridge University Press. <https://doi.org/10.1017/CBO9781139022453.030>
- Traugott, E. C. & R. Dasher (2002). *Regularity in Semantic Change*. Cambridge University Press. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511486500>

¿Sujeto tácito o sujeto explícito? Factores determinantes en la primera persona del plural

Elisa Barraón

Universidad de Alicante

En la interacción, el conocimiento compartido es una pieza clave en la delimitación referencial del pronombre de primera persona del plural, dado que proporciona diversas fuentes de información vinculadas a una realidad vital (comunitaria o personal) que los interlocutores comparten y sin las cuales no sería posible el entendimiento en la comunicación. Por tanto, no solo condiciona el papel de la primera persona del plural, sino que también le permite desarrollar diferentes valores referenciales y funciones discursivas (González de Requena, 2020). Así, ese *nosotros/as* se convierte en una entidad polifónica, pues asume diferentes voces que se van sumando al intercambio comunicativo y que forman parte de determinadas comunidades culturales (amplias o restringidas), basadas en un conjunto de creencias, suposiciones y saberes mutuos que configuran la escena comunicativa (Clark, 1996).

La primera persona del plural se nutre de las experiencias vividas por los interlocutores e incluso por otras personas que pueden estar presentes o no en el acto comunicativo. Detrás de ese *nosotros/as* hay un hablante colectivo (de naturaleza inclusiva, que abarca al emisor y a los interlocutores, o exclusiva, que comprende al enunciadador y a terceras personas) que activa todas esas vivencias comunes, relaciona el mensaje con los participantes y establece ciertos vínculos entre ellos. Invoca un sentimiento de afiliación y de inclusión social, potencia las relaciones interpersonales, puesto que estrecha los lazos de camaradería, y actúa como un símbolo de identidad cultural. En definitiva, responde a una estrategia comunicativa que o bien genera una comunidad amplia, es decir, aquella que parte de un conocimiento compartido global que implica a más de un colectivo, o bien una comunidad concreta, a saber, la que implica un conocimiento compartido restringido que se basa en experiencias vividas del hablante con sus interlocutores, fomenta sus vínculos interpersonales y pone de manifiesto la sensación de afiliación a un grupo social determinado.

Ahora bien, lo que nos planteamos en este estudio es comprobar si en la activación de esas comunidades culturales así como en la asunción de los valores referenciales y discursivos de la primera persona del plural es necesario que coexistan el sujeto morfológico o tácito (aquel que solamente viene marcado por la flexión del verbo) y el léxico o explícito (la forma pronominal *nosotros/as*), a saber, si se requiere que haya obligatoriamente una duplicación del sujeto para resaltar algún valor discursivo o referencial o, si, por el contrario, con el sujeto morfológico sería suficiente. En este sentido, también sería interesante analizar si la posición del sujeto explícito (antes o después del verbo) puede suponer matices significativos importantes, si refuerza o atenúa ese sentimiento de pertenencia a una comunidad cultural concreta.

Con el fin de lograr este objetivo, partimos del *Corpus GestINF* (Gestión de la Información y estructuración lingüística), que contiene ocho interacciones comunicativas entre diferentes colectivos (estudiantes, profesorado, personal de administración y servicios). A través de su estudio comprobaremos si se tiende a explicitar el sujeto léxico o si, en cambio, hay un predominio de los morfemas verbales en el fomento de comunidades culturales.

PALABRAS CLAVE: *nosotros/as*, sujeto tácito, sujeto explícito, conocimiento compartido, comunidad cultural.

REFERENCIAS

- Clark, H. (1996). *Using Language*. Cambridge University Press.
- González de Requena, J. A. (2020). Los otros en *nosotros* y la gramática de la primera persona del plural. *Revista de Filología y Lingüística de la Universidad de Costa Rica*, 46(1), 195-217.
- Komorowska, A. (2016). Pragmática del discurso electoral y el uso de *nosotros*. En J. Górniewicz, B. Marczuk & I. Piechnik (Eds.), *Études sur le texte dédiées à Halina Grzmil-Tylutki* (pp. 121-134). Biblioteka Jagiellońska.
- Rodríguez Rosique, S. & Cifuentes Honrubia, J. L. (Coords.). *Corpus GestINF*. Biblioteca Virtual Miguel de Cervantes.

Speech acts and interrogative particles: an empirical study on the grammar of Catalan *eh?*

Elena Castroviejo

UPV/EHU

Laia Mayol

Universitat Pompeu Fabra

Interrogative particles such as Catalan *eh?*, which follow a speech act and display their own interrogative prosodic contour, exemplify a linguistic strategy whereby a speaker requests a positive reaction from her interlocutor. Hence, their finer-grained characterization may lead us to a better understanding of the grammar of interaction. In this talk we examine the interpretation of this interrogative particle from the perspective of a commitment-based semantics (Geurts, 2019; Krifka, 2015, 2019, a.o.).

Our starting point is the observation made by Cuenca (1997) and Cuenca & Castellà (1995) according to which Catalan *eh?* has “two pragmatic meanings”. Building on previous work (Castroviejo, 2018)”, we flesh out this distinction and characterize the different distribution of the two *eh?* on the basis of corpus data. Ultimately, we aim at providing a unified analysis capable of deriving this apparent homonymy.

To illustrate this duality, an assertion followed by *eh?* can be true in two different contexts, as shown in (1a-b).

- (1) El pastís és bo, *eh?*
‘The cake is tasty, *eh?*’
- a. Both the speaker (S1) and the addressee (S2) are eating cake and S1 is requesting S2 to confirm that the sentence anchor (p) is true → *eh1*
- b. S1 is eating cake while S2 is watching. S1 wants S2 to know that p is true (here, as an invitation to try the cake) → *eh2*

Eh1 is similar to Catalan *oi?* or *no?* in that it is a confirmational or question tag (see also Hernanz & Rigau, 2006; Prieto & Rigau, 2007, 2007; Rigau, 1998; but see Castroviejo 2018a and Castroviejo & Mayol 2023 for important differences). In certain contexts, we can use the substitution of *eh1* by *oi?* as a diagnostic of its pragmatic function. This way, we can show that *eh1* and *eh2* can co-occur in combination with assertions, but the same is not true for other clause types. In particular, *eh1* can co-occur with exclamatives but not with imperatives, unlike *eh2*. This is illustrated in (2) and (3).

- (2) Quina idea tan bona, {*eh?*, *oi?*} → *eh1*
‘What a great idea, {*eh?*, *oi?*}’
- (3) Porta'm un record de Mart, {*eh?*, #*oi?*} → *eh2*
‘Bring me a souvenir from Mars, {*eh?*, **oi?*}’

We contend that *eh1* is licensed whenever S1 considers that S2 is informed about p – this is what enables the confirmational function – while *eh2* is licensed whenever S2 is not already informed about p, (4). In this example, S1, but not generally S2, would be informed about p.

- (4) Jo no vull problemes, {*eh?*, #*oi?*}
‘I don't want trouble, {*eh?*, #*oi?*}’

In a nutshell, we argue that in uttering *eh1* and *eh2*, S1 anticipates two different positive reactions from S2. *Eh1* is a request from S1 that S2 reveals his private commitment with *p*. *Eh2*, on the other hand, is used by S1 to request that S2 accept S1's speech act. In the case of assertions, in doing so, S1 reinforces the conversational implicature that S1 wants S2 to believe that *p* is true. In spite of this divide in pragmatic functions, we would like to entertain the idea that a unified analysis is possible, under a view whereby commitments operate on speech acts, in which case S1 could be said to request the public commitment of S2 with , where is not a proposition, but a speech act.

KEYWORDS: interrogative particles, confirmationals, tags, speech acts, commitments, Catalan.

REFERENCES

- Castroviejo, E. & Mayol, L. (2023). Asking for confirmation: an experimental study on the licensing contexts of two tags. Poster at the 10th biennial meeting of Experimental Pragmatics, Paris.
- Castroviejo, E. (2018a). On question tags and confirmation requests. Talk at GLOW Semantics Workshop on The grammar and pragmatics of interrogatives and their (special) uses, Budapest, April 14.
- Castroviejo, E. (2018b). *One interrogative tag, two different requests*. Meaning in non-canonical Questions, Universität Konstanz.
- Cuenca, M. J. (1997). Form-use mappings for tag questions. *Amsterdam studies in the theory and history of linguistic science series*, 4, 3–20.
- Cuenca, M. J. & Castellà, J. M. (1995). Una caracterització cognitiva de les preguntes confirmatòries («question tags»). *Caplletra. Revista Internacional de Filologia*, 18, 65-84.
- Geurts, B. (2019). Communication as commitment sharing: Speech acts, implicatures, common ground. *Theoretical Linguistics*, 45(1-2), 1-30. <https://doi.org/10.1515/tl-2019-0001>
- Hernanz, M. L. & Rigau, G. (2006). Variación dialectal y periferia izquierda. In B. Fernández (Ed.), *Andolin gogoan. Essays in honour of Professor Eguzkitza* (pp. 435-452).
- Krifka, M. (2015). *Bias in Commitment Space Semantics: Declarative questions, negated questions, and question tags* (pp. 328-345). <https://doi.org/10.3765/salt.v25i0.3078>
- Krifka, M. (2019). Commitments and beyond. *Theoretical Linguistics*, 45(1-2), 73-91. <https://doi.org/10.1515/tl-2019-0006>
- Prieto, P. & Rigau, G. (2007). The Syntax-Prosody Interface: Catalan interrogative sentences headed by *que*. *Journal of Portuguese Linguistics*, 6(2), 29. <https://doi.org/10.5334/jpl.139>
- Rigau, G. (1998). La variació sintàctica: Uniformitat en la diversitat. *Caplletra. Revista Internacional de Filologia*, 25, 63-82.

How questions shape interactivity in spoken monologic discourse

Agnès Celle

Université Paris Cité

In dialogue, questions function as turn-taking triggers (Stivers et al., 2009). Question-response sequences form the backbone of spoken interaction (Ginzburg, 2012) (Schegloff, 2007). They carry a conversation forward and allow speech participants to coordinate their actions to achieve grounding (Clark & Brennan, 1991). However, both grounding theory and semantic theory are primarily concerned with two-way communication. Questions have received far less attention in monologic discourse, where the speaker cannot be assumed to necessarily ignore the answer (Farkas, 2022) and where no specific addressee is involved (Dynel, 2014). The aim of this talk is to demonstrate that questions build interactivity even in the absence of turn-taking, by initiating the grounding process. Our hypothesis is that the monologic discourse type has an impact on the use and function of questions by restricting evidence that the speaker's message gets understood and by flouting the speaker's ignorance principle.

We will consider questions extracted from TED talks in English. TED talks feature speakers whose purpose is to share knowledge but also to self-brand (Rossette-Crake, 2022). This spoken monologic discourse type belongs to the "New Oratory" (Rossette-Crake, 2019) and is characterized by an asymmetrical speaker-audience relation. Importantly, this discourse type differs from academic discourse (Celle & Liégeois, 2021) and is promoted by technologically-mediated communication.

All the questions from 18 TED talks were segmented, time-aligned with their transcriptions using ELAN and annotated for syntactic, semantic, pragmatic, discursive and gestural parameters. This paper focuses on the correlation between syntactic, pragmatic and discursive parameters that are relevant to interactivity.

When questions are immediately answered by the speaker, a direct answer may convey different types of information. An answer from a knowledgeable speaker may provide new information to the audience. But an answer to a quoted question in an anecdote will rather invite the audience to relate to a life experience. The speaker's role may vary. If the speaker anticipates on questions the audience might have, their purpose is to inform the audience. If, however, the speaker is the source of questioning, the function of the question is much more argumentative. In each case, questions are audience-oriented and interactive.

KEYWORDS: questions, monologic discourse, interactivity, grounding.

REFERENCES

- Celle, A. & Liégeois, L. (2021, septembre 30). Negative bias in questions in TED talks. *Languaging Diversity 2021*. <https://doi.org/10.48448/JKRE-P757>
- Clark, H. H. & Brennan, S. E. (1991). Grounding in communication. In L. B. Resnick, J. M. Levine, & S. D. Teasley (Eds.), *Perspectives on socially shared cognition* (pp. 127-149). American Psychological Association. <https://doi.org/10.1037/10096-006>
- Dynel, M. (2014). Participation framework underlying YouTube interaction. *Journal of Pragmatics*, 73, 37-52. <https://doi.org/10.1016/j.pragma.2014.04.001>

- Farkas, D. F. (2022). Non-Intrusive Questions as a Special Type of Non-Canonical Questions. *Journal of Semantics*, 39(2), 295-337. <https://doi.org/10.1093/jos/ffac001>
- Ginzburg, J. (2012). *The interactive stance : Meaning for conversation*. Oxford University Press.
- Rossette-Crake, F. (2019). *Public Speaking and the New Oratory : A Guide for Non-native Speakers*. Palgrave Macmillan. <https://doi.org/10.1007/978-3-030-22086-0>
- Rossette-Crake, F. (2022). *Digital Oratory as Discursive Practice : From the Podium to the Screen*. Springer International Publishing. <https://doi.org/10.1007/978-3-031-18984-5>
- Schegloff, E. A. (2007). *Sequence organization in interaction : A primer in conversation analysis*. Cambridge University Press.
- Stivers, T., Enfield, N. J., Brown, P., Englert, C., Hayashi, M., Heinemann, T., Hoymann, G., Rossano, F., De Ruiter, J. P., Yoon, K.-E., & Levinson, S. C. (2009). Universals and cultural variation in turn-taking in conversation. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 106(26), 10587-10592. <https://doi.org/10.1073/pnas.0903616106>

Minimizadores vulgares: negación y respuestas fragmentarias

José Luis Cifuentes Honrubia

Universidad de Alicante

Los minimizadores se identifican con un conjunto extenso de grupos nominales que denotan un valor mínimo asociado a una escala, siendo considerados prototipos de valores mínimos. Dentro de los distintos grupos léxicos de sustantivos minimizadores se incluye un grupo asociado a contenidos vulgares o tabú.

Los minimizadores vulgares permiten dos tipos de construcciones muy interesantes: a) pueden funcionar como términos de polaridad negativa antepuestos al núcleo verbal (*Y un huevo voy a hablar con ese baboso*), y b) pueden funcionar como respuestas fragmentarias negativas (*—Que te la encontraste en la plaaaya, le dije. Y nada más. ¡Te lo juro! / —Y un cuerno. A mí no me engañas*). Esto supone un salto cualitativo importante en el funcionamiento de los minimizadores, pues dejan de funcionar como cuantificadores negativos y pasan a comportarse como negaciones por sí mismos.

En este trabajo nos centraremos en el análisis de las construcciones con minimizador que permiten la anteposición verbal, funcionando como negación. El uso de minimizadores antepuestos al verbo como expresión enfática de la negación no lo entenderemos como una fase más en el desarrollo del ciclo de Jespersen, pues se trata de un uso que ha aparecido de forma independiente a las construcciones con minimizador y solo afecta a los minimizadores vulgares. Comprobaremos que no solo son posibles minimizadores vulgares como elementos de negación preverbal, también otras expresiones vulgares nominales pueden funcionar como negación preverbal (*Tu puta madre estoy de coña*).

De igual forma, analizaremos también los minimizadores como respuestas fragmentarias negativas, y su vinculación con una oración completa elidida. Las respuestas fragmentarias negativas suelen vincularse también con la anteposición verbal al plantear que son generadas debido al movimiento del fragmento a la posición periférica izquierda, seguido de la elipsis de la cláusula de la que el fragmento ha salido. La posibilidad de encontrar otros elementos vulgares no minimizadores en las funciones anteriores ampliará el análisis (*—Bueno, eres joven. ¡Qué coño, somos jóvenes!*).

El estudio partirá del conjunto de ejemplos suministrado por los corpus CDH y CORPES para los siguientes elementos vulgares: *carajo, chingada, cojón, coño, cuerno, culo, demonio, diablo, higa, huevo, leche, mierda, polla, porra y raja*.

PALABRAS CLAVE: minimizador, vulgar, negación, respuesta fragmentaria.

Gramática de la interacción: marcadores discursivos de la alteridad desde un enfoque contrastivo. El caso de *hombre* y *mujer*

Ana Costa Pérez

Universidad de Alicante

El presente estudio ofrece una interpretación profunda y rigurosa de los marcadores conversacionales “hombre” y “mujer”, categorizados dentro de los denominados enfocadores de la alteridad según la tipología de Martín Zorraquino y Portolés (1999). Este análisis se fundamenta en una metodología basada en la identificación de estos marcadores a través de su concurrencia en corpus de base oral, lo que permite dilucidar el significado general de estas expresiones en función de sus usos discursivos específicos.

A pesar de que ambos marcadores pueden ser englobados bajo parámetros definitorios similares, el estudio comienza por examinar si nos encontramos ante dos significantes de un mismo marcador o, por el contrario, ante dos marcadores distintos. Esta distinción no es trivial, ya que implica una serie de consideraciones gramaticales y semánticas, entre las que se destaca el uso del género gramatical masculino con valor genérico y los distintos estadios de gramaticalización de “hombre” y “mujer” como marcadores del discurso con valor interjetivo.

Para abordar esta problemática, se realiza un análisis detallado de la variabilidad semántica de “hombre” y “mujer” en función de su posición en el discurso—ya sea en posición inicial, absoluta o final. Esta evaluación posicional permite determinar si el género referencial, es decir, el sexo del referente que subyace a la frecuencia de uso de estos marcadores, tiene una influencia significativa en sus diferentes usos discursivos.

En este sentido, se postula que las diferencias en la frecuencia y el contexto de uso de “hombre” y “mujer” no son meramente aleatorias, sino que responden a patrones sistemáticos relacionados con la estructura gramatical y la pragmática discursiva.

En síntesis, este trabajo se propone ofrecer una comprensión integral de los marcadores conversacionales “hombre” y “mujer” a través de un análisis detallado de su variabilidad semántica y su función discursiva, considerando tanto los aspectos gramaticales como los contextuales que condicionan su uso.

PALABRAS CLAVE: marcadores, hombre, mujer, heteronimia.

REFERENCIAS

- Briz, A. (1995). *La conversación coloquial. Materiales para su estudio*. Anejo XVI de Cuadernos de Filología. Universitat de València.
- Briz, A., Pons Bordería, S., & Portolés, J. (2008). *Diccionario de partículas discursivas del español*. <http://www.dpde.es>.
- Cuenca, M. J. & Torres, M. (2008). Usos de *hombre/home* y *mujer/dona* como marcadores del discurso en la conversación coloquial. *Verba*, 35, 235-256.
- De Luna Moreno, C. (1996). Cualidades gramaticales y funcionales de las interjecciones españolas. En *El español hablado y la cultura oral en España e Hispanoamérica* (pp. 95-116). Iberoamericana.
- Martín Zorraquino, M. A. & Portolés, J. (1999). Los marcadores del discurso. En I. Bosque & V. Demonte (Dir.), *Gramática descriptiva de la lengua española* (pp. 4051-4213). Colección Nebrija y Bello, Espasa
- Portolés, J. & Vázquez, I. (2000). The Use of *hombre* as a Discourse Marker of Politeness in Spanish and its Relationship to Equivalent Expressions in English. En *Proceedings of the XXII International Conference of AEDEAN* (pp. 215-220). Universitat de Lleida.

De la referència dística a la connexió: el cas de *dit això*

Maria Josep Cuenca

Universitat de València / Institut d'Estudis Catalans

Els mecanismes de referència i la connexió són els dos mecanismes de cohesió bàsics en la construcció del discurs. Si adoptem una perspectiva dinàmica del llenguatge, és fàcil observar contextos en què es relacionen directament, com demostra el fet l'origen de molts connectors implique marcats referencials i sobretot dístics (e.g. Martínez 2019; Garachana en premsa; ço és, Garachana 2013; *no obstant això*, Garachana 2019).

En aquesta presentació, repassarem els principals connectors derivats de demostratius i altres marcats de referència i analitzarem el cas dels usos de *dit això*, que mostren diversos estadis de pragmaticalització i gramaticalització (Cuenca en premsa/2024). Aquesta anàlisi permet il·lustrar la naturalesa interactiva del canvi semàntic i sintàctic.

Per a l'anàlisi, classifiquem exemples procedents del Corpus Textual Informatitzat de la Llengua Catalana de l'IEC de 1900 a 2018. Després de delimitar la construcció respecte a usos predicatius de la seqüència, establim les funcions textuales que realitza i altres trets rellevants (què uneix, posició i combinació, relació amb la subjectivitat). L'estudi mostra que és una unitat en procés de gramaticalització amb la funció bàsica de marcador de frontera discursiva (marcatge de paràgraf i de canvi enunciatiu), que està desenvolupant valors prototípicament connectius com el contrast, valor que és predominant en francès o en anglès, o la conclusió.

PARAULES CLAU: connexió, dixi, pragmaticalització, gramaticalització, *dit això*.

REFERÈNCIES

- Cuenca, M. J. (2022). Language Norm and Usage Change in Catalan Discourse Markers: The Case of Contrastive Connectives. *Languages*, 7(66), 423-448. <https://doi.org/10.3390/languages7010066>,
- Cuenca, M. J. (en premsa/2024). ¿Marcadores del discurso introductorios de párrafo? El caso de *dit això* 'dicho esto/eso' en catalán. *CLAC*, 99, 39-51.
- Garachana, M. (2013). Ço és (a saber). La reformulació als textos catalans antics. Dins E. Casanova & C. Calvo (Eds.), *Actes del 26é Congrés Internacional de Lingüística i Filologia Romàniques. València 2010* (p. 4086-4097). De Gruyter.
- Garachana, M. (2019). Més enllà de la gramaticalització: el desenvolupament del marcador discursiu *no obstant això* en català. *Caplletra*, 66, 137-162.
- Garachana, M. (en premsa). Els connectors i la connexió. Dins J. Martines & M. Pérez Saldanya (Eds.), *Gramàtica del català antic*.
- Martínez, C. (2015). Gramaticalització, canvi semàntic i intersubjectivació: un acostament a l'evolució del connector *empero* parentètic en català antic. En A. Cortijo (Ed.), *Catalan Diachronic & Corpus Linguistics: Four New Approaches* 175[Monogràfic], *Studia Iberica et Americana – SIBA*, 2(2), 3-17.
- Martínez, C. (2019). *Origen i evolució dels connectors de contrast en català*. IIFV/PAM.

Quotatives and epistemic stance

Juliana De la Mora

Universidad Autónoma de Querétaro

Besides being an ideal locus for the study of sociolinguistic variation (Buchstaller and D'Arcy 2009; Ferrara and Bell 1995; Romaine and Lange 1991; Tagliamonte and Hudson 1999), quotatives have shown that they can become epistemic stance markers. In the case of English, it has been recognized that speakers index their relationship and attitude towards quotatives and express the general probability of the occurrence of the quote, as in the case of forms *like*, *go* and other quotatives that are used to mark the degree of hypotheticality (Buchstaller 2001).

Recent data from young Mexican speakers revealed that, besides the increment in the use of novel quotative forms such as (1)-(5), these forms were also used to share subjective states of the speaker, as in (4) and (5).

(1) **y yo**/ “¿historia?/ ¿y existe esa carrera?”

(2) las ves y llegan **así de** “doctora/ sí se pudo/ ya estoy súper bien/ este ya me pinto”

(3) entonces/ al momento de llegar aquí a la Enah/ **era de que**// “ay mamá/ tengo que salir de práctica”

(4) y o sea/ el chiste es que empezó a llorar **y yo así de** “¿qué pedo?”

(5) no/ o sea/ y después// **como** “qué pedo”/ ¿no?/ y ya después así como/ yo dejé de hablarle porque me di cuenta de que estaba/ está loca/ o sea/ en verdad está loca

In this paper, we will show discourse specialization of new and old quotative markers in Mexican Spanish. Following the epistemic continuum proposed by Buchstaller (2001), we will show how quotatives have taken on novel functions with respect to the marking of epistemic stance.

KEYWORDS: quotatives, epistemic stance, language variation, subjectivity.

REFERENCES

- Buchstaller, I. (2001). He goes and I'm like: the new quotatives re-visited. Paper presented at NWA-VE 31, Raleigh, North Carolina.
- Buchstaller, I. & D'Arcy, A. (2009). Localized globalization: A multi-local, multivariate investigation of quotative be like1. *Journal of Sociolinguistics*, 13(3), 291-331.
- Ferrara, K. & Bell, B. (1995). Sociolinguistic variation and discourse function of constructed dialogue introducers: The case of be+ like. *American Speech*, 265-290.
- Romaine, S. & Lange, D. (1991). The use of like as a marker of reported speech and thought: A case of grammaticalization in progress. *American speech*, 66(3), 227-279.
- Tagliamonte, S. & Hudson, R. (1999). Be like et al. beyond America: The quotative system in British and Canadian youth. *Journal of Sociolinguistics*, 3(2), 147-172.

The Spanish Epistemic Dative Construction: a Modal-Evidential Stance Expression

Nicole Delbecque

KU Leuven

The talk focuses on a hitherto unattended construal, viz. that of the Epistemic Dative Construction in Spanish, illustrated in (1) and (2).

(1) *Yo le adiviné una fuerza fuera de lo común.*

I CLIT.DAT.3.SG sensed a strength out of the ordinary
'I sensed in him a strength out of the ordinary'

(2) *Me gusta mucho este proyecto, aunque le veo un inconveniente importante: [...]*

to-me pleases a-lot this project_i, although CLIT.DAT_i.3SG I-see an inconvenience important
'I like this project a lot, although in my eyes it has an important disadvantage'

The term, coined for French by Ruwet (1982: 172), refers to the strong presence of epistemic verbs. The Direct Object (N_1) denotes the property or quality which, from the perspective of the Subject-Conceptualizer (N_0) stands out in the Dative participant (N_2). The latter, animate or not, is treated as an object of thought, and the verbal predicate specifies the modal-evidential nature of the appraisal.

A corpus search in CREA and esTenTen18 (on 25 verbs so far) shows that the evidential values range from objective perception, over conjecture, counterfactual thinking and imaginary representation, to subjective judgment. The assessment's relative reliability further hinges on the diagnostic competence of the committed conceptualizing Subject, as well as on the expectation patterns associated with the Dative participant's profile.

Unlike the canonic Possessive Dative Construction (3), the Epistemic one is not causative, and the Dative clitic (N_2) does not designate an Experiencer but the Locus on which the Subject-Conceptualizer projects a particular property or quality. Yet, the Dative participant also stands in a double dependency relation, viz. as argument or adjunct of the verbal predicate, and as reference point for the Object (N_1). The Epistemic Dative Construction can therefore be argued to belong to the same constructional paradigm. The co-selection [N_2 - N_1] endorsed by the Subject (N_0) can be analyzed as a part-whole relation yielding a secondary predication of the possessive type: [N_0 MENTAL REPRESENTATION [N_2 HAS N_1]].

(3) *Le cortaron el pelo.*

CLIT.DAT.3.SG cut-PRET.3.PL the hair
'They cut his hair'

(1') *Adiviné que tenía una fuerza fuera de lo común*

'I sensed that he had a strength out of the ordinary'

The Subject's positioning reflected in the paraphrase with clausal complementation cannot be put on a par with that expressed in the Epistemic Dative Construction. In (1'), the vantage point is external vis-à-vis the propositional content of the complement clause, which introduces a grounded instance of the possession relation. By contrast, there is no such distancing effect in the Epistemic Dative Construction. Instead, the viewing arrangement is construed internally, and, by virtue of the reference-point relation, the mental stance gives focal prominence to the Dative participant and the

Subject's mental interaction with it. This may well be the *raison d'être* of the Epistemic subcategory of the Possessive Dative Construction.

KEYWORDS: Spanish, epistemic dative, stance, evidentiality.

REFERENCES

- Real Academia Española. *Corpus de referencia del español actual* (CREA). <http://www.rae.es>. [consulted between December 2023 and March 2024].
- Ruwet, N. (1982). Le 'datif épistémique' en français et la Condition d'Opacité de Chomsky. In N. Ruwet (Ed.), *Grammaire des insultes et autres études* (pp. 172-204). Éditions du Seuil.
- Spanish Web corpus 2018* (esTenTen18). <https://www.sketchengine.eu>.

Les estratègies de reparació fonològica com a moneda de canvi: interacció com a negociació

Nicolau Dols

Universitat de les Illes Balears / Institut d'Estudis Catalans

Murphy (2019) treballa sobre el concepte de “reparació” en gramàtica. En general una estratègia de reparació és la que s’aplica per a evitar la generació de resultats indesitjables, perquè transgredeixen violacions de rang superior. Habitualment la detecció d’aquest tipus d’estratègia es fa només a l’interior de models de producció de la parla i desatén l’altre extrem del procés de comunicació, el de la recepció. El model bidireccional que Boersma (2011) aplica a la fonologia permet introduir la relació entre producció i recepció en l’explicació dels límits de les operacions de reparació: una forma pot ser òptima no només perquè els processos que s’hi apliquen en faciliten la producció, sinó perquè és més fàcilment identificable. Això implica que l’emissor té en compte les condicions de la recepció i, en contrapartida, la interpretació no és possible si no hi ha un esforç de reconstrucció de la seqüència original. Per altra banda, el recurs als equilibris de Nash (Dols 2023) obre la porta al concepte de negociació en fonologia. És precisament la negociació entre les parts implicades en el procés de comunicació el que permet integrar en la gramàtica les restriccions aplicades a l’inventari fonològic amb un sistema que recull les idees tradicionals sobre les possibilitats de distinció de les unitats, responsables parcials d’universals lingüístics i tendències tipològiques en aquest camp. Proposam en aquesta contribució un acostament des d’aquest punt de vista a algunes característiques de l’inventari fonològic del català i a alguns processos fonològics, especialment els més condicionats per la morfologia.

Molts clau: gramàtica, oralitat, fonologia, percepció.

REFERÈNCIES

- Boersma, P. (2011). A programme for bidirectional phonology and phonetics and their acquisition and evolution. Dins Benz, Anton; Mattausch, Jason (eds.) *Bidirectional Optimality Theory* (pp. 33-72). John Benjamins. <https://doi.org/10.1075/la.180.02boe>.
- Dols, N. (2023). Percepció fonològica i recodificació: conservació i canvis lingüístics en un model bidireccional. Dins J. M. Antolí Martínez & J. Martines Peres (Eds.), *Variació i canvi lingüístic* (pp. 103-139). Tirant.
- Murphy, A. (2019). Resolving conflicts with violable constraints: On the cross-modular parallelism of repairs. *Glossa: a journal of general linguistics*, 4(1), 9. 1-39. <https://doi.org/10.5334/gjgl.608>

Las construcciones denominativas del español: evolución histórica y configuración semántica

Jorge Fernández Jaén

Universidad de Alicante

En español existen diversos procedimientos lingüísticos para hacer referencia al nombre y al apellido, como los que aparecen a continuación:

- (1) Mi nombre es Luis.
- (2) Me llaman / dicen Luis
- (3) Me llamo Luis
- (4) Me apellido López

Cada una de estas construcciones aporta matices específicos a la codificación de la expresión del nombre; así, (1) presenta el nombre propio como atributo correferencial del sustantivo *nombre* dentro de una oración copulativa identificativa, mientras que en (2) encontramos un verbo de habla transitivo (*llamar* o *decir*), siendo el nombre propio un estado -complemento predicativo- que se adjudica verbalmente al objeto directo (*me* o cualquier otro pronombre átono). Finalmente, en casos como los de (3) y (4), encontramos una construcción parecida a la de (2), solo que configurada de un modo reflexivo; de esta manera, el nombre propio y el apellido se conceptualizan como estados que el sujeto se autoadjudica reflexivamente.

El propósito de esta comunicación es presentar un análisis diacrónico y cognitivo (cf. Lakoff y Johnson, 1980, Langacker, 1987, 1991, Geeraerts, 1997, entre otros) que explique cómo funcionan las construcciones denominativas del español y muestre, asimismo, las características semánticas de cada una de esas construcciones. También se ofrecerán hipótesis de tipo histórico y filosófico acerca de las posibles causas por las que el español ha privilegiado, de entre todas las opciones existentes, la configuración reflexiva a lo largo de su evolución. Nuestro trabajo, en definitiva, aportará nuevas evidencias acerca de la interacción entre sintaxis, semántica y contexto histórico y cultural.

PALABRAS CLAVE: llamarse, apellidarse, metáfora cognitiva, gramaticalización, verbos pseudo-copulativos.

Entre la narración y el discurso: la gramaticalización de los verbos en serie y de las cadenas de perífrasis

Mar Garachana

Universitat de Barcelona

Las lenguas románicas contienen construcciones que suponen un reto para la descripción gramatical. En esta comunicación vamos a centrarnos en dos tipos de construcciones, a saber, los verbos en serie (1) y las cadenas de perífrasis (2). En las últimas décadas se ha tendido a incluir ambas construcciones entre las perífrasis verbales (García Fernández et al. 2006; Garachana Camarero 2020; Garachana Camarero 2017), aunque no faltan autores que consideran que las estructuras de (1) constituyen construcciones seriales (Sainz 2021). En cuanto a las segundas, el interés ha sido muy limitado y poco se conoce de ellas (vid., sin embargo, Picallo i Soller 1990; Gómez Torrego 1999; Olbertz 1998: 486-488 y 514-516, 2001; Laca 2004, 2006; Martínez-Atienza 2017; García Fernández et al. 2017; Bosque 2024).

1. a. Mamá en vez de decir otaku *coge y dice* yokojima (<https://www.tiktok.com/@tiburonaereo/video/7045224116626017541?lang=jv-ID>)
b. *a y le dicen* que la asistencia ha bajado en Cataluña porque ha ido mucha gente a verle (X. 22.III.2024, <https://x.com/nahiasbrain/status/1771132993010286830>)
2. a. *No puedo dejar de admitir*
b. *Vas a tener que empezar a ir dejando de fumar*

Ambas construcciones presentan diferencias significativas respecto de lo que se considera una perífrasis verbal. Por ejemplo, cabe señalar que los verbos en serie admiten sujetos diferentes para cada una de las formas verbales que forman la construcción y es posible que un clítico afecte únicamente al segundo de los verbos, pese a la marcada gramaticalización del primero (vid. especialmente 1b). En lo relativo a las cadenas, estas conforman un tipo de construcción que supera el número de formas verbales que, por definición, constituyen una perífrasis, a saber, dos. Aunque en general no suelen sumarse más de dos o tres verbos auxiliares (2a), los autores suelen señalar en 5 el límite (2b) (Gómez Torrego 1999: 3347).

En este trabajo vamos a discutir acerca del estatus gramatical de estas construcciones y nos vamos a ocupar de su proceso de formación. Asimismo, vamos a reflexionar acerca de las ventajas comunicativas que puede tener sumar verbos auxiliares que suponen enlazar entre sí significados gramaticales. Finalmente, trataremos de proporcionar datos dialectales y de registro a fin de determinar si existen diferencias significativas.

Vamos a fundamentar nuestro estudio en la extracción de datos de diversas bases de datos: SchetchEngine, Twitter, para la lengua más reciente, y CORDE para la lengua histórica. Los ejemplos obtenidos serán analizados desde una aproximación al estudio lingüístico basada en el uso. Concretamente, se van a seguir los principios teóricos de la gramaticalización y de la gramática de construcciones diacrónica para explicar la evolución de estas estructuras gramaticales. La gramática de construcciones permitirá, asimismo, analizar el valor de estas estructuras en la interacción, siguiendo el modelo de (Hilferty, Valenzuela y Garachana 2005) y Gras (2011).

PALABRAS CLAVE: cadenas de perífrasis, gramática de construcciones, gramaticalización, perífrasis verbal, variación lingüística, verbos en serie.

REFERENCIAS

- Bosque, I. (2024). A Quasi-cartographic Approach to Spanish Auxiliaries. En Á. Gallego & D. Ott (Eds.), *Cartography and Explanatory Adequacy*. Oxford University Press.
- Garachana Camarero, M. (Ed.) (2017). *La gramática en la diacronía. La evolución de las perífrasis verbales modales en español*. Iberoamericana-Vervuert.
- Garachana, M. (2020). Las perífrasis verbales, hoy. En M. Garachana (Ed.), *La evolución de las perífrasis verbales en español. Una aproximación desde la gramática de construcciones diacrónica y la gramaticalización* (pp. 11-43). Peter Lang.
- García Fernández, L. (Dir.). Carrasco Gutiérrez, Á., Camus Bergareche, B., Martínez Atienza, M., & García García-Serrano, M. Á. (2006). *Diccionario de perífrasis verbales*. Gredos.
- García Fernández, L., Krivochen, D., & Bravo Martín, A. M. (2017). Aspectos de la semántica y sintaxis de las cadenas de verbos auxiliares en español. *Moenia*, 23, 1-28.
- Gómez Torrego, L. (1999). Los verbos auxiliares. Las perífrasis verbales de infinitivo. En I. Bosque & V. Demonte (Eds.), *Gramática Descriptiva de la Lengua Española* (pp. 3323-3389). Espasa-Calpe.
- Gras Manzano, P. (2011). *Gramática de Construcciones en Interacción. Propuesta de un modelo y aplicación al análisis de estructuras independientes con marcas de subordinación en español*. Universidad de Barcelona. Tesis doctoral inédita.
- Hilferty, J., Valenzuela, J., & Garachana, M. (2005). On the reality of constructions: The Spanish reduplicative-topic construction. *Annual Review of Cognitive Linguistics*, 3(1), 201-15.
- Laca, B. (2004). Romance “Aspectual” Periphrases: Eventuality Modification versus “Syntactic” Aspect. En J. Guéron & J. Learme (Eds.), *The Syntax of Time* (pp. 425-440). The MIT Press.
- Laca, B. (2006). Indefinites, Quantifier and Pluractionals: What Scope Effects Tell Us about Even Pluralities. En S. Vogeleer & L. Tasmowski (Eds.), *Non-definiteness and Plurality* (pp. 191-217). John Benjamins.
- Martínez-Atienza, M. (2017). La combinación de <acabar de + infinitivo> con otras perífrasis aspectuales y modales en español e italiano. *Moenia*, 23, 447-460.
- Olbertz, H. (1998). *Verbal Periphrases in a Functional Grammar of Spanish*. De Gruyter.
- Olbertz, H. (2001). El orden de los constituyentes en la combinación de perífrasis en español. *Revista Española de Lingüística*, 31(2), 431-453.
- Picallo i Soller, M. C. (1990). Modal Verbs in Catalan. *Natural Language & Linguistic Theory*, 8(2), 285-312.
- Sainz, E. (2021). *El significado procedimental: construcciones seriales, marcadores del discurso*. Peter Lang.

L'evolució de l'article definit en català antic: entre la cohesió discursiva i el coneixement compartit

Josep V. Garcia Sebastià

ISIC-IVITRA, Universitat d'Alacant

El sorgiment i la gramaticalització de l'article definit en català són temes que encara no s'han esgotat. Si bé hi ha estudis que han analitzat de manera exhaustiva els principals aspectes fonomorfològics del canvi “demostratiu > article”, altres fenòmens implicats en la gènesi d'aquesta nova classe de determinant han estat generalment desatesos. L'objectiu d'aquesta contribució és descriure, a grans trets i des d'una perspectiva semanticopragmàtica, l'evolució que degué experimentar l'article literari en català antic. En primer lloc, revisarem els contextos d'ús del demostratiu llatí que han estat considerats com a antecedents del nou determinant romànic, contextos vinculats a la referència endofòrica, a l'èmfasi i al marcatge del coneixement compartit pels interlocutors (Carlier & De Mulder, 2010). D'altra banda, per mitjà de dades quantitatives i qualitatives extretes del Corpus Informatitzat del Català Antic (CICA), il·lustrarem el procés d'expansió semàntica i funcional del determinant entre els ss. XI i XV. La informació obtinguda del CICA suggereix *a*) que, en un primer moment, l'article derivat de *ILLU* tendia a usar-se amb noms que designaven entitats animades o entitats inanimades concretes i en sintagmes nominals amb funció de subjecte o de complement directe, i *b*) que, posteriorment, l'article es va anar estenent a altres categories: noms abstractes i sintagmes nominals amb altres funcions sintàctiques dins l'oració. Des del punt de vista pragmàtic, la presència fluctuant de l'article en contextos de referència inespecífica i de referència única també apunta a una generalització progressiva del determinant. En general, aquest procés coincideix amb l'evolució de l'ús de l'article observada en altres llengües romàniques (Jensen, 1994; Moignet, 1973; Ortiz, 2002; Posner, 1997; Renzi, 1979).

MOTS CLAU: article definit, català antic, canvi lingüístic, variació lingüística.

REFERÈNCIES

- Carlier, A. & De Mulder, W. (2010). The emergence of the definite article in Late Latin: *ille* in competition with *ipse*. Dins K. Davidse, L. Vandelanotte & H. Cuyckens (Eds.), *Subjectification, Intersubjectification and Grammaticalization* (pp. 241-275). De Gruyter.
- Jensen, F. (1994). *Syntaxe de l'ancien occitan*. De Gruyter.
- Moignet, G. (1973). *Grammaire de l'ancien français*. Librairie Klincksieck.
- Ortiz, R. M. (2009). La creación y generalización del artículo definido. Dins C. Company (Ed.), *Sintaxis histórica de la lengua española* (pp. 273-386). Universidad Nacional Autónoma de México.
- Posner, R. (1997). *Linguistic Change in French*. Clarendon Press Oxford.
- Renzi, L. (1976). Grammatica e storia dell'articolo italiano. *Studi di Grammatica Italiana*, 5, 5-42.

«De l'arbre caigut, tothom en fa llenya»: unitats fraseològiques, construccions i snowclones a la llum de la gramàtica d'orientació cognitiva

Miquel Gonzàlvez Blasco

Universitat d'Alacant

La fraseologia és una de les parcel·les en què el canvi lingüístic esdevé més perceptible. La intervenció percaça l'anàlisi i la descripció del recorregut –des dels inicis i fins als usos contemporanis– de la unitat fraseològica (UF) catalana *De l'arbre caigut, tothom en fa llenya*. D'acord amb la nostra recerca, la UF ha experimentat un procés de construccionalització plena o lèxica que, modernament, ha provocat la generalització de la construcció i la generació de subesquemes per mitjà, entre d'altres, d'una operació de desautomatització. Aquesta culmina amb 1) la fixació de la UF en la forma d'una locució verbal, i 2) l'extensió creativa per mitjà de l'adopció d'un esquema fraseològic de *snowclone*, un tipus de construccions parcialment saturades (PFC).

MOTS CLAU: variació i canvi fraseològics, fraseologia diacrònica, lingüística cognitiva, *snowclones*, construccions

REFERÈNCIES

- Alvarado Ortega, M. (2008). Sobre el concepto de “variación fraseológica”. *ELUA: Estudios de lingüística. Universitat d'Alacant*(22), 9-21.
- Bergs, A. (2019). What, If Anything, Is Linguistic Creativity? *Gestalt Theory*, 2(41), 173-183.
- Bladas, Ò. (2016). Fraseologia col·loquial? Ara ve quan el maten! *Zeitschrift für Katalanistik*(29), 23-41.
- Brandt, L., & Brandt, P. (2005). Making sense of a blend. A cognitive-semiotic approach to metaphor. Dins F. Ruiz de Mendoza (ed.), *Annual Review of Cognitive Linguistics*, 3 (p. 216-249). Amsterdam/Filadèlfia: John Benjamins.
- Conca, M., & Guia, J. (2014). *La fraseologia. Principis, mètode i aplicacions*. Alzira: Bromera.
- Escanilla Martínez, I. (2021). El lenguaje formulaico y su importancia en la adquisición/aprendizaje de segundas lenguas. *E-eleando: Ele en Red*(20), 1-69.
- Ginebra, J. (2003). Fraseologia, concurrències lèxiques i llengua estàndard. Dins M. Pradilla, *Identitat lingüística i estandardització* (p. 7-56). Valls: Cossetània.
- Goldberg, A. (2006). *Constructions at Work: The Nature of Generalization in Language*. Oxford: Oxford University Press.
- Hartmann, S., & Ungerer, T. (2024). Attack of the snowclones: A corpus-based analysis of extravagant formulaic patterns. *Journal of Linguistics*, 3(60), 599-634.
- Hoffmann, T. (2019). Language and creativity: a Construction Grammar approach to linguistic creativity. *Linguistics Vanguard*, 1(5), 1-8.
- Mellado Blanco, C. (2020). Esquemas fraseològics y construcciones fraseològicas en el contínuum lèxico-gramàtica. Dins C. Sinner et al., *Clases y categorías en la fraseología española* (p. 13-16). Leipzig: Leipziger Uni-Vlg.
- Mellado Blanco, C. (2022). Phraseology, patterns and Construction Grammar: An introduction. Dins C. Mellado Blanco, *Productive Patterns in Phraseology and Construction Grammar: A Multilingual Approach* (p. 1-26). Berlin/Boston: De Gruyter.

- Mena Martínez, F. (2003). En torno al concepto de desautomatización fraseológica: aspectos básicos. *Tonos digital: Revista de estudios filológicos*(5).
- Pullum, G. K. (2003). Phrases for lazy writers in kit form. *Language Log*.
- Sánchez López, E. (2018). Claves para entender el fenómeno de la variación en fraseología. Dins P. Mogorrón Huerta, & J. Albaladejo Martínez, *Fraseología, Diatopía y Traducción* (p. 243-262). Amsterdam/Filadèlfia: John Benjamins.
- Traugott, E. & Dasher, R. (2002). *Regularity in Semantic Change*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Traugott, E. & Trousdale, G. (2013). *Constructionalization and Constructional Changes*. Oxford: Oxford University Press.

The Synchrony and Diachrony of Interactives

Bernd Heine

University of Cologne

Following Heine (2023), the paper deals with the distinction between two contrasting modes of structuring linguistic discourse. One mode, represented by sentence grammar, organized in a propositional format and having an analytic organization, focuses on conceptual communication about the world. The second mode, represented by interactive grammar, has a holophrastic organization and a focus on social communication. The two grammars have complementary functions and both are needed for successful communication. Interactive grammar consists of ten types of interactives, namely attention signals, directives, discourse markers, evaluatives, ideophones, interjections, response elicitors, response signals, social formulae, and vocatives. After describing the nature of interactives, the paper will look into the question of how they may evolve, using the theoretical concept of cooptation as an explanatory notion (Heine et al. 2017).

KEYWORDS: cooptation, dual-process framework, expressive, interactive.

REFERENCE

Heine, Bernd (2023). *The Grammar of Interactives*. Oxford University Press.

Heine, B., Kaltenböck, G., Kuteva, T., & Long, H. (2017). Cooptation as a discourse strategy. *Linguistics*, 55, 1-43.

Interrogativas y posición discursiva

Maria Isabel Hernández Toribio

Universidad Complutense de Madrid

El interés por la comunicación que llevan a cabo las instituciones culturales a través de las redes sociales ha supuesto el desarrollo de una abundante bibliografía que ha incidido en la configuración de estas instituciones como espacios participativos, de aprendizaje y de transmisión del conocimiento. En este sentido, desde una perspectiva pragmática han surgido también nuevos planteamientos de análisis para el estudio de este tipo de comunicación.

En este trabajo presentaré un análisis pragmático de los diferentes tipos de interrogativas en tanto que estrategias que pueden favorecer la interactividad en la comunicación *online* que llevan a cabo algunas instituciones culturales (museos y pinacotecas) y la difusión de la información. Para ello, planteo como objetivos del estudio: a) la delimitación y caracterización de los tipos de interrogativas más frecuentes en los tuits que configuran el corpus de análisis; b) el análisis cuantitativo de los tipos de interrogativas registrados; c) el estudio de estas en relación con la variable “posición discursiva” que ocupan en el conjunto del tuit.

PALABRAS CLAVE: interactividad, interrogativa, posición discursiva, pragmática, redes sociales.

Evidentiality in !Xun (Namibia)

Christa König

University of Cologne

The paper presents two distinct grammaticalized systems in the domain of linguistic information coding. One encodes the *source* of information, that is, for example, whether the speaker has direct evidence for the statement given as a witness or whether the speaker has indirect evidence only, e.g., since somebody reported it to them. Grammaticalized markers which encode the source of information have been called *evidentials*. Evidentials indicate both presence and the nature of the evidence given for a statement. The W2 dialect of !Xun (a *Kx'a* language, formerly called “Northern Khoisan”) has two evidential markers: a *firsthand* and a *non-firsthand* (or *witness* and *non-witness*) evidential. Grammaticalized evidentials seem to be a rare phenomenon in Africa.

The second system reflects a reaction which the speaker has about the information given in a statement, namely that the information is unexpected, surprising or contrary to expectation. This system is expressed in !Xun by two different markers, a mirative and a counterexpectation marker.

KEYWORDS: counterexpectation, evidential, grammaticalization, mirativity, !Xun.

REFERENCES

- Aikhenvald, A. Y. (2004). *Evidentiality*. Oxford University Press.
- König, C. (2013). Source of Information and Unexpected Information in !Xun—Evidential, Mirative and Counterexpectation Markers’. In A. Aikhenvald & A. Storch (Eds.), *Perception and Cognition in Language and Culture* (pp. 69-94). Brill.
- Mélac, E. (2024). The links between evidentiality, modality, and grammaticalization. *Studies in Language*, 48(3), 513-542.

La alternancia causativa en el discurso: de la configuración informativa a la estructuración lingüística

Ruth M.ª Lavale Ortiz

Universidad de Alicante

Con la categoría semántica de la causatividad expresamos las relaciones de fuerza que se producen entre una causa, que transmite su energía, y un causado, que se ve afectado por la fuerza ejercida por la causa y cambia su estado. Este contenido se manifiesta en la categoría verbal mediante dos estructuras alternantes que constituyen nuestro interés: la transitivo-causativa, que refleja de manera intacta la transmisión del flujo de energía, pues muestra a un participante causa que en su posición de origen (sujeto) transfiere su energía a una meta (objeto), que se ve alterada por la acción; y la intransitivo-anticausativa, que presenta el cambio de estado reducida o esquemáticamente, focalizando en la entidad que lo padece y ocultando la causa, de modo que el cambio parece surgir espontáneamente sin la intervención de entidades externas. Es evidente que la forma lingüística escogida por el hablante influye en la información que le transmite a su interlocutor y nos interesa observar los condicionantes discursivos que le llevan a escoger entre una construcción u otra.

Para lograr este objetivo, hemos analizado las ocho conversaciones del corpus GestINF atendiendo, principalmente, a cómo organiza el hablante la información y hemos comprobado que la elección de la construcción depende, sobre todo, de la gestión informativa. Así, las construcciones intransitivas dejan en un plano secundario u ocultan totalmente la causa porque es una información conocida por los interlocutores, bien porque forma parte de las presuposiciones o asunciones compartidas (*common ground*), bien porque está presente en el contexto (lingüístico, situacional o cultural) y se puede recuperar (información activada, semiactivada o accesible); además, el hablante escoge esta estructura cuando desea focalizar en el afectado por el cambio de estado y desconoce o no le interesa mencionar la causa instigadora. La elección de la construcción transitiva, en la que la causa está explícita en una posición prominente, tiene su justificación en cuestiones informativas, pero también atencionales: es necesario aclararla, reforzarla, focalizarla o explicitarla para evitar malentendidos o para iniciar un nuevo tópico discursivo.

De acuerdo con el análisis, el hablante estructura sus intervenciones partiendo de la información manejada en el intercambio comunicativo y de factores atencionales: la elección de las construcciones alternantes de cambio es una estrategia para mostrar su perspectiva de los eventos y para distribuir la atención. El análisis cualitativo se completa con datos cuantitativos que permiten conocer la frecuencia de uso de estas construcciones en el corpus GestINF.

PALABRAS CLAVE: alternancia causativo-anticausativa, presuposición, conocimiento compartido, información conocida, sistema atencional, discurso conversacional.

REFERENCIAS

- Clark, H. H. (1996). *Using Language*. Cambridge University Press.
- Dryer, M. S. (1996). Focus, pragmatic presupposition, and activated propositions. *Journal of Pragmatics*, 26, 475-523.
- Gutiérrez Ordóñez, S. (1997). *Temas, remas, focos, tópicos y comentarios*. Arco/Libros.

- Stalnaker, R. C. (1978). Assertion. En R. C. Stalnaker (Ed.), *Context and Content* (pp. 78-95). Oxford University Press.
- Talmy, L. (1976). Semantic causative types. En M. Shibatani (Ed.), *Syntax and Semantics, 6. The Grammar of Causative Constructions* (pp. 43-116). Academic Press.
- Talmy, L. (2007). Attention phenomena. En D. Geeraerts & H. Cuyckens (Eds.), *The Oxford Handbook of Cognitive Linguistics* (pp. 264-293). Oxford University Press.

Representació lexicogràfica i pragmatització de la norma

Mercè Lorente Casafont

Universitat Pompeu Fabra / Institut d'Estudis Catalans

La innovació en lexicografia s'ha relacionat habitualment amb dues orientacions o expectatives: les possibilitats que ens ofereixen les tecnologies i la generació de nous models de diccionaris més adequats a les necessitats dels usuaris (o preferentment de diversos perfils d'usuaris). Els diccionaris digitals, els sistemes de cerques d'informació, la navegació hipertextual o l'accés obert són alguns dels reptes que han afrontat els lexicògrafs en els darres anys dins de la primera orientació. Per altra banda, dins de la segona orientació, s'han proposat diccionaris visuals, diccionaris bilingües pont o diccionaris terminològics per a nens, per posar alguns exemples singulars de nous models de diccionaris.

Però, quan es plantegen nous projectes, la innovació lexicogràfica no es limita només a la tecnologia o als models o tipus de diccionaris, sinó que també es pot estendre al replantejament dels continguts i de la representació de la informació. En aquesta línia, reprenem el concepte de pragmatització de la normativa proposat per Payrató (2016) per exposar els elements i els criteris lexicogràfics susceptibles d'incorporar-hi una perspectiva pragmàtica, que acosti la informació lèxica a les necessitats comunicatives dels usuaris d'avui: selecció d'unitats, recursos de marcatge, notes d'ús, tractament de la variació.

MOTS CLAU: lexicografia, diccionari, normativa, pragmàtica, terminologia.

REFERÈNCIES

Payrató, Ll. (2016). Es pot normativitzar la pragmàtica? Algunes reflexions i alguna proposta. *Els Marges*, 108(Hivern), 12-32.

Conflictive discourse in oral Spanish

Ricardo Maldonado

Universidad Nacional Autónoma de México

Conversational analyses of conflict have put forward important observations regarding the sequential nature of conflictive discourse which involves a series of adaptive processes: initiation, continuation, management, and, perhaps, resolution of the conflictive situation (Evans, Jeffries & O'Discroll 2019, Leung 2002, Koester 2017). Beyond conversational patterns, mitigation and emphasis have provided fundamental guidelines to bring the analysis to the consideration of the semantic-pragmatic content in the coding of conflict (Araújo 2004, Briz y Albelda 2013, Albelda y Estellés 2021 Briz y Estellés 2010, Albelda 2016, Figueras 2021, Albelda y Estellés 2021). Degrees of directness versus mitigation are identified as determiners for using discourse markers and grammaticized forms encoding conflict. Assuming a drastic contrast between the dialects of Spain and Mexico, in terms of directness *versus* politeness, this paper explores the different contrastive strategies in which evidentiality, mitigation and mirativity intersect in conflictive oral discourse.

KEYWORDS: emphasis, evidentiality, mirativity, mitigation, oral discourse, politeness, Spanish.

Evidentiality and assertivity: the view from social networks

Alda Mari

Institut Jean Nicod CNRS/ENS/EHESS

Based on joint work with Marie Boscaro and Anastasia Giannakidou

In the venerable tradition going back to Grice 1975 a steady association is identified between assertion and reliable evidence on one hand, and assertion and the intent to inform adding content to the common ground on the other. A fine-grained typology of veridicality judgments (Giannakidou and Mari 2021a) has made emerge a gradable view of epistemic commitments that speakers can endorse in a conversation, which correlate with different types of information (see de Haan 1999 for a first study in this direction), and which distinguishes between full commitment, partial commitment, trivial commitment and anti-commitment (see Mari 2024 for the latter notion).

By focusing on the question of the relation between evidential categories and assertion, and proposing a new classification for evidentials in social networks, this paper reconsiders what we call the Gricean Idealized Picture. According to the Idealized Picture, assertion conveys a high level of commitment (see Lauer 2013 for an extended discussion and references therein), and thus relies on belief and knowledge.

Our corpus study is based on over 3k French tweets annotated for speech acts (see Laurenti et al. 2022 for the speech act annotation) and evidential categories that we compare and study in relation to the foundational classifications for grammatical categories of Willett 1998 and Aikhenvald 2004). Our annotation schema distinguishes between different types of reported evidentiality, which include relayed evidence and loose source.

The corpus study reveals that assertions naturally correlate with relayed evidence in X (previously Tweeter). On a theoretical basis, we discuss theories of reported assertion that consider it weak (Faller 2002; Davis, Potts and Speas 2007) and akin to a different speech act, referred to as 'presentational'.

In contrast with these views, we argue that assertion does not lose its force of full commitment, and that in spite of enhancing knowledge, and factual evidence-based belief, it can enhance solipsistic belief (see Mari 2016; Giannakidou and Mari 2021b) and trustworthiness.

We furthermore argue, elaborating on Boscaro, Giannakidou and Mari 2024) that assertion can serve other purposes than adding content to the common ground, and identify 'Headline' and 'Affiliation' as further common goals in social networks.

KEYWORDS: assertion, evidentiality, veridicality judgment, social networks.

REFERENCES

- Aikhenvald, A. Y. (2004). *Evidentiality*. OUP Oxford.
- De Haan, F. (1999). Evidentiality and epistemic modality: Setting boundaries. *Southwest journal of linguistics*, 18(1), 83-101.
- Davis, C., Potts, C., & Speas, M. (2007). The pragmatic values of evidential sentences. In *Semantics and Linguistic Theory* (pp. 71-88).
- Faller, M. T. (2002). *Semantics and pragmatics of evidentials in Cuzco Quechua*. stanford university.
- Giannakidou, A. & Mari, A. (2021a). *Truth and veridicality in grammar and thought: Mood, modality, and propositional attitudes*. University of Chicago Press.

- Giannakidou, A. & Mari, A. (2021b). A Linguistic Framework for Knowledge, Belief, and Veridicality Judgment. *KNOW: A Journal on the Formation of Knowledge*, 5(2), 255-293.
- Grice, H. P. (1975). Logic and conversation. In *Speech acts* (pp. 41-58). Brill.
- Lauer, S. (2013). *Towards a dynamic pragmatics*. Stanford University.
- Laurenti, E., Bourgon, N., Benamara, F., Mari, A., Moriceau, V., & Courgeon, C. (2022, July). Speech acts and communicative intentions for urgency detection. In *11th Joint Conference on Lexical and Computational Semantics (*SEM 2022)*. Association for Computational Linguistics.
- Mari, A. (2016). Assertability conditions of epistemic (and fictional) attitudes and mood variation. In *Semantics and Linguistic Theory* (pp. 61-81).
- Mari, A. (2024). Expressivity and semantic composition : evidence from mica exclamative questions. Invited Speaker at Workshop Functional Categories, Dimensions of Meaning and Expletiveness. Barcelona, June 12-15th.
- Willett, T. (1988). A cross-linguistic survey of the grammaticization of evidentiality. *Studies in Language. International Journal sponsored by the Foundation "Foundations of Language"*, 12(1), 51-97.

La modalització del futur i del condicional: els usos de Pompeu Fabra

Josep Martines

Universitat d'Alacant

1. La recerca que presentem en aquesta ponència s'insereix dins el projecte «El català abans i després de Pompeu Fabra (segles XVII-XXI). L'impacte de la normativització en l'evolució de la llengua catalana» (PID2021-128381NB-I00).
2. Com ja mostra el títol, aquest projecte pretén d'avaluar la influència de la codificació del català contemporani sobre l'evolució dels diversos components de la llengua (fonètica i ortografia, lèxic i semàntica, morfologia, sintaxi, fraseologia) en els eixos diacrònic, territorial i funcional.

Aquesta recerca es fonamenta en l'aprofitament dels corpus textuais (CICA, CIGCMod i CTILC) i en l'anàlisi quantitativa i qualitativa de les dades. Pararà atenció sobre aspectes concrets (marcadors) que puguen ser bons indicis de l'evolució de la llengua i de la influència que hi pot haver tingut la norma.

3. En estudis anteriors, hem descrit la modalització del futur i del condicional en el català medieval, específicament el sorgiment dels valors epistèmic i evidencial i els matisos semàntics i pragmàtics que aquests van anar prenent (v. infra bibliografia). Hem mostrat que no es tracta d'usos recents, com s'havia dit, i que responen a l'acció de factors semàntics i pragmàtics, particularment la subjectivació i la intersubjectivació.

Una vegada atesos els usos medievals, caldrà completar l'estudi de l'evolució d'aquests valors parant atenció al període que abasta fins a la primèria del segle XX, quan s'encetà el procés de codificació.

4. En aquesta ponència ens ocuparem d'un petit corpus textual precisament dels darrers anys d'aquest període: l'*Epistolari* de Pompeu Fabra, editat dins la seua *Obra completa*. Pretenem de descriure la pràctica lingüística de Fabra en un feix de textos escrits directament de la seua mà i durant un període llarg i significatiu. Comprovar quin ús feia del futur i del condicional modalitzats el mateix Pompeu Fabra pot resultar representatiu de l'estat evolutiu del català en aquell període i també de la seua posició sobre uns valors que la tradició prescriptiva (posterior) ha vist com a efecte de la influència de l'espanyol (o d'altres llengües veïnes, segons els territoris). L'*Epistolari* ofereix una mostra més variada de situacions comunicatives que els textos més aviat descriptius o prescriptius d'altres obres de Fabra. V. només com a il·lustració els exemples següents:

- 1) M'estranya que no li n'hagin dit res; *serà* sense dubte perquè no resideixo a Catalunya (Fabra, *Epist.*, 1909, p. 137)
- 2) En Torres va rebre l'encàrrec de posar-los en un lloc segur; suposo que ho *haurà fet* (Fabra, *Epist.*, 1939, p. 456)
- 3) a. Estimad amic Aramon, Vaig escriure-us ja fa mesos una lletra que tinc por que no us *haurà arribat*; altrament, estic segur que ja n'hauria tingut resposta. (Fabra, *Epist.*, 1948, p. 731)
b. Estimad amic [Aramon], [...] tinc por que no us *deu haver arribat* la meua lletra [...] en la qual us preguntava si amb el nomenament de dos nous membres (Fabra, *Epist.*, 1945, p. 269)
- 4) Tinc els meus dubtes sobre la bondat de la grafia *badells* (*Antirrhinum majus*). No *seria vedells*? En anglès aquesta planta s'anomena *snapdragon*, i diu el Webster que és perquè les seves flors bilabiades han estat comparades per llur forma amb la cara d'un dragó. No *haurien estat comparades*, a Catalunya, amb el musell d'un vedell? (Fabra, *Epist.*, 1929, p. 330)

5. Seguint la línia de recerca a què ens hem referit adés, a) descriurem breument els factors que expliquen la gènesi dels valors modalitzats del futur i del condicional; b) aïllarem els casos presents en l'*Epistolari*; c) classificarem i mirarem d'explicar aquests casos; d) atendrem la variació amb les construccions amb *deure* i *poder*.

MOTS CLAU: modalització del futur i del condicional, norma, Pompeu Fabra, subjectivació, inter-subjectivació, semàntica, pragmàtica.

REFERÈNCIES

- Aramon, R. (1957). Notes sobre alguns calcs sintàctics en l'actual català literari. Dins *Estudis de llengua i literatura* (p. 721-755). Institut d'Estudis Catalans.
- Badia Margarit, A. M. (1962). *Gramàtica catalana*. Gredos.
- CICA = Torruella, J., Martines, J. & Pérez-Saldanya, M. (Dir.). (2008). *Corpus Informatitzat del Català Antic*. <http://cica.cat/index.php>.
- CIGCMod = Martines, J. & Martines, V. (Dir.). Antolí, J. & Sánchez, E. (Curs.). *Corpus Informatitzat per a la Gramàtica del Català Modern*. <http://84.127.230.137:6264/metaconcor/NewVersion/index.php>.
- CTILC = Institut d'Estudis Catalans. *Corpus Textual Informatitzat de la Llengua Catalana*. https://ctilc.iec.cat/scripts/CTILCQConc_Lemes2.asp.
- Martines, J. (2015). Semantic change and intersubjectification: The origin of reprise evidential conditional in Old Catalan. *Catalan Journal of Linguistics*, 14, 79-111.
- Martines, J. (2017): El condicional com a marcadorepistèmic i evidencial en català antic: el condicional evidencial reportatiu amb verbs de dicció. *Zeitschrift für Katalanistik / Revista d'Estudis Catalans*, 30, 19-51.
- Martines, J. (2017). L'émergence des futurs épistémiques romans. L'exemple du catalan médiéval du XIIIe siècle. Dins Baranzini, L. et al. (Eds.), *Le futur dans les langues romanes* (p. 133-167). Peter Lang.
- Martines, J. (2018). Entre la morfologia, la semàntica i la pragmàtica: el condicional evidencial reportatiu amb verbs de percepció en català antic. *Anuari de Filologia. Estudis de Lingüística*, 8, 259-285.
- Pérez Saldanya, M. & Salvador, V. (1993). Lingüística cognitiva i llengües en contacte: el cas de futur de probabilitat en català. Dins R. Alemany, A. Ferrando & Ll. B. Meseguer (Eds.), *Actes del Novè Col·loqui Internacional de Llengua i Literatura Catalanes* (Vol. 3, p. 229-245), Publicacions de l'Abadia de Montserrat.
- Pérez Saldanya, M. (2006). Les relacions temporals i aspectuals. Dins M.-R. Lloret, J. Mascaró & M. Pérez Saldanya (Coords.), J. Solà Cortassa (Dir.), *Gramàtica del català contemporani* (Vol. 3, p. 2567-2662). Empúries.

Origen i evolució del connector disjuntiu *més aviat*

Caterina Martínez-Martínez

Universitat d'Alacant

- 1) La recerca que presentem en aquesta ponència s'insereix dins el projecte «El català abans i després de Pompeu Fabra (segles XVII-XXI). L'impacte de la normativització en l'evolució de la llengua catalana» (PID2021-128381NB-I00).
- 2) En Martínez-Martínez (2018, 2019, 2020 i 2021) havíem encetat l'estudi dels connectors concessius *nogensmenys*, *tanmateix* i *malgrat* en el català contemporani. Aquesta mena de peces gramaticals són un bon marcador de la influència de la codificació en l'evolució de la fesomia del català contemporani.
- 3) En aquesta ocasió, ens centrarem en un dels principals connectors parentètics disjuntius i amb funció de reformulació en llengua catalana: *més aviat* (GEIEC: Quadre 21.8). Provenent del llatí VIVACIUS 'més vivament' (DECat, s.v. *aviat*) i documentat des d'antic (segle XIII), *aviat* degué experimentar un procés de gramaticalització des de la noció de [TEMPS], amb el valor de 'de pressa', fins a la noció de [CONTRAST DISJUNTIU] que, com hem apuntat, expressa ara *més aviat*. Aquest connector, com veurem, de datació tardana, s'incorpora al model normatiu en la *Gramàtica catalana* (Fabra, 1918: 128) dins «les locucions conjuntives adversatives» i és descrit com «d'una valor anàloga a *ans* i al *sinó* [...] *No em desplaui pas; MÉS AVIAT m'agrada*». Des de llavors ha esdevingut una peça clau amb aquesta funció i s'ha estès a registres diversos i, fins i tot, a parlars en els quals no era inicialment usual.
- 4) Partirem de les dades fornides pels corpus lingüístics medieval, de l'edat moderna i contemporània (CICA, CIGCMod i CTILC) per dibuixar la presència, quantitativa i qualitativa, de *més aviat* en català. Així mateix, descriurem el procés de gestació de les construccions del segle XVII: «A + *més aviat* + *que* ((+ *no*) (+ *pas*)) + B» i «A + *més aviat* + B».
- 5) Tenint present l'estudi de *jatsia* de Cuenca (1992-1993), *encara que* de Pérez-Saldanya & Salvador (1995) i *ans* de Cuenca & Visconti (2017), descriurem el sorgiment, l'extensió de l'ús i els valors del connector *més aviat* (i sinònims, com ara *més/pus tost*, *més aïna* o *més prompte*). Ens seran útil en aquesta recerca les aportacions sobre la intersubjectivació de Traugott (1989 i 2010), juntament amb les matisacions de Nuyts (2005) i Narrog (2012), que posen el focus en el paper de l'emissor i de l'interlocutor en la formulació del discurs.

MOTS CLAU: *més aviat*, temps, contrast, gramaticalització, Pompeu Fabra, norma, català de l'edat moderna

BIBLIOGRAFIA CITADA

- CICA = Torruella, J. (Dir.), Martines, J. & Pérez-Saldanya, M. (Curs.). (2008). *Corpus Informatitzat del Català Antic*. <http://cica.cat/index.php>.
- CIGCMod = Martines, J. & Martines, V. (Dirs.). Antolí, J. & Sánchez, E. (Curs.). *Corpus Informatitzat per a la Gramàtica del Català Modern*. <http://84.127.230.137:6264/metaconcor/NewVersion/index.php>.
- CTILC = Institut d'Estudis Catalans. *Corpus Textual Informatitzat de la Llengua Catalana*. https://ctilc.iec.cat/scripts/CTILCQConc_Lemes2.asp.

- Cuenca, M. J. & Visconti, J. (2017). De la precedència temporal al contraste: el marcador del discurs *ans* en catalán y *anzi* en italiano. *Pragmalingüística*, 1, 88-107.
- Fabra, P. (1918). *Gramàtica de la llengua catalana* (Vol. 2). <https://ocpf.iec.cat/obres/04gramatica18.pdf>.
- GIEC = Institut d'Estudis Catalans. (2016). *Gramàtica de la llengua catalana*. Publicacions de l'Institut d'Estudis Catalans.
- Martines, J. (2021). Història del lèxic i *Curial e Güelfa*. El cas del verb *palesar*. Dins A. Ferrando & A. Babbi (Eds.), *La «cavalleria umanistica» italiana / The Italian “Humanistic Chivalry”*: *Enyego (Inico) d'Àvalos e 'Curial e Guelfa' / Enyego (Inico) d'Àvalos and 'Curial e Guelfa'* (pp. 77-126). John Benjamins Publishing Company.
- Martines, J. & Martínez-Martínez, C. (2023). La norma i el canvi lexicosemàntic: el cas de *desenvolupar*. *Caplletra*, 76, 299-337.
- Martínez-Martínez, C. (2018). *La gramaticalització dels connectors de contrast: estudi de corpus i aproximació segons la Teoria de la Inferència Invitada del Canvi Semàntic*. Tesi doctoral. Universitat d'Alacant. <http://rua.ua.es/dspace/handle/10045/100913>.
- Martínez-Martínez, C. (2019). El lèxic popular en la prosa de Fabra: l'*Epistolari*. Dins H. I. Radatz (Ed.), *Canvi lingüístic, estandardització i identitat en català / Linguistic Change, Standardization and Identity in Catalan* (pp. 174-188). John Benjamins Publishing Company.
- Martínez-Martínez, C. (2021a). Norma fabriana i canvi lingüístic: el cas de *malgrat*. Dins M. A. Pradilla (Ed.), *De llengua i societat: de la proposta fabriana a la reforma normativa de l'IEC* (pp. 165-177). Universitat Rovira i Virgili / Servei de Publicacions de l'Institut d'Estudis Catalans.
- Martínez-Martínez, C. (2021b). Canvi lingüístic i codificació. Un acostament a *gaudir* i *disfrutar*. Dins E. Sánchez & A. Cortijo (Eds.), *De la innovació al cànon. Noves tendències de recerca en Filologia Catalana: llengua, literatura, educació i cultura* (pp. 363-395). Editorial Afers.
- Martínez-Martínez, C. (2021c). *Origen i evolució dels connectors de contrast en català*. Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana / Publicacions de l'Abadia de Montserrat.
- Narrog, H. (2012). *Modality, subjectivity and semantic change: a cross-linguistic perspective*. Oxford University Press.
- Nuyts, J. (2005). Modality: overview and linguistic issues. Dins W. Frawley (Ed.), *The expression of modality* (pp. 1-26). Mouton de Gruyter.
- Traugott, E. (1989). On the rise of epistemic meanings in English: An exemple of subjectification in semantic change. *Language*, 65, 31-55.
- Traugott, E. (2010). Revisiting Subjectification and Intersubjectification. Dins K. Davidse, L. Vandelanotte & H. Cuyckens (Eds.), *Subjectification, Intersubjectification and Grammaticalization* (pp. 29-70). De Gruyter Mouton.

Expressar indiferència o contrarestar una objecció, *tant se val!* (o *què té de més?*)

Mar Massanell i Messalles

Universitat Autònoma de Barcelona / Institut d'Estudis Catalans

La llengua catalana disposa de diversos recursos a través dels quals el parlant pot expressar indiferència davant les alternatives que se li ofereixen. Es tracta de construccions fixades que parteixen d'estructures comparatives d'igualtat, ja siguin qualitatives amb l'adjectiu *igual* (és igual... com) o quantitatives amb *tant* anteposat al verb que modifica, que pot ser *fer*, *valer-se* o *ésser* (*tant hi fa... com*, *tant se val... com*, *tant és... com*): {És igual / Tant hi fa / Tant se val / Tant és} *que riguis com que ploris, ell anirà a la seua*. A partir del truncament d'aquestes comparatives de valor similar a una concessiva disjuntiva (*Riguis o ploris, anirà a la seua*), s'han generat fórmules de resposta o rèplica que contraresten una objecció o cancel·len un impediment plantejat per l'interlocutor: —*Que vindràs a la festa?* —*No ho crec. És que la Maria no m'hi pot acompanyar.* —{És igual! / Tant hi fa! / Tant se val! / Tant és!}, *tu vine, que ens ho passarem bé*. A més, el verb *fer* ha generat altres construccions amb el mateix valor pragmàtic, ja sigui a partir d'estructures declaratives de polaritat negativa (*No hi fa res!*) o de construccions de modalitat interrogativa (*Què hi fa?!*). Totes aquestes fórmules són d'abast ampli i es troben inventariades en obres descriptives (Espinal, 2004) i normatives (IEC, 2016). Tanmateix, hi ha hagut altres processos de gramaticalització que han generat expressions equivalents menys difoses. Així, en la parla col·loquial de qui escriu, aquests mateixos usos es cobreixen amb la fórmula [ketese'més], en la qual identifiquem el pronom interrogatiu *què* (amb [e], com és propi del català occidental) i el quantitatiu comparatiu *més* (que té [ɛ] en el parlar arbequí de l'autora): —*Quin vols, lo verd o l blau?* —*Què [tese] més la un que l'altre?!*; —*Me fa angúnia anar-hi: no hi conec ningú.* —*Què [tese] més?! Ja faràs amics*. Els segments medials d'aquesta cadena fònica són menys transparents, però ens sembla veure-hi la forma de 3PI *té*. El buidatge del CTILC i el CIVAL basat en aquest supòsit ens ha permès localitzar diverses estructures amb el verb *tenir* que cobreixen les funcions esmentades: *té igual* («Bé, *té igual*. Ho aconseguirem sense ell»), *tant té* («—Però si us la pagaven bé, *tant té* guanyar els diners en una cosa com en una altra»), *què té* («—Veus Margalideta, en Bernat és un bon al·lot, *què té* si és tres anys més jove que tu!»), *què té més* («¿*Què té més* deixar passar un any o dos?») i *què té de més* («¿I *què té de més* fer-ho aixina o fer-ho aixana, carabassa?»), de la darrera de les quals podria haver sorgit la variant arbequina per una dissimilació de dentals. En el treball que hem emprès ens proposem de documentar, en la mesura possible, l'abast territorial i cronològic d'aquestes expressions amb *tenir*, alhora que explicar-ne el sorgiment en el marc dels processos de creació de recursos per a manifestar indiferència o per a cancel·lar un impediment plantejat per l'interlocutor.

MOTS CLAU: construcció comparativa d'igualtat, truncament, gramaticalització.

REFERÈNCIES

- CIVAL = Acadèmia Valenciana de la Llengua (2013). *Corpus Informatitzat del Valencià*. <http://cival.avl.gva.es/cival/buscador.jsp>
- CTILC = Institut d'Estudis Catalans (1998). *Corpus Textual Informatitzat de la Llengua Catalana*. <https://ctilc.iec.cat/scripts/>

Espinal, M. T. (2004). *Diccionari de sinònims de frases fetes*. Universitat Autònoma de Barcelona / Universitat de València / Publicacions de l'Abadia de Montserrat. <https://dsff.uab.cat/>

Institut d'Estudis Catalans (2016). *Gramàtica de la llengua catalana*. Institut d'Estudis Catalans. <https://giec.iec.cat/inici>

El còmic i les inferències: coneixement compartit en el llenguatge visual

M. José Mompeán

ISIC-IVITRA, Departament de Filologia Catalana, Universitat d'Alacant

La lingüística basada en l'ús, de caire cognitiu, postula que la llengua és un sistema dinàmic d'unitats simbòliques emergents i restriccions (normes) flexibles que estan determinades pels processos cognitius generals implicats en l'ús de la llengua (Diessel 2014). Partint d'aquesta definició, podem trobar diversos paral·lelismes entre el llenguatge verbal i el llenguatge visual.

En primer lloc, els dos són sistemes dinàmics formats per unitats semiòtiques (signes), compostes per una Forma i un Significat. Mentre que en el primer les unitats són de tipus verbal (formades per sons o lletres) i predominantment simbòliques, en el segon són de tipus pictòric (formades per traços) i d'origen icònic. Ambdós presenten una dimensió social, ja que els signes poden arribar a ser convencionals, és a dir, compartits per un grup. En el cas de les llengües es tractarà d'una comunitat de parla, en el cas del llenguatge visual, una comunitat de dibuixants/lectors. També presenten una dimensió cognitiva, ja que poden arribar a consolidar-se en la ment dels parlants o dibuixants/lectors. Com afirma Cohn (2023, 3), “spoken, signed, and visual languages use similar cognitive organizing principles, even though their specific manifestation as sounds, bodily motions, or graphics may differ”. Les restriccions flexibles es relacionen amb la gramàtica en les llengües verbals i amb l'organització en seqüències coherents en el cas del llenguatge visual (vegeu Cohn, 2018).

En segon lloc, com postula Martines (2020: 324) quant al llenguatge verbal, els dos “permet[en] construir una representació conceptual del món. Està[n] directament lligat[s] al sistema de capacitats de la ment i a l'experiència amb les coses i a la cultura de cada societat”. La projecció del propi cos, corporeïtzació o *embodiment* (vegeu Martines 2020: 325, entre d'altres) té un paper fonamental la construcció d'aquesta representació. Fet que s'ha descobert pel que fa al llenguatge verbal i és evident en el llenguatge visual, com demostra el fet que un percentatge molt alt dels còmics tinguen com a protagonista un ésser humà o antropomòrfic i consignen tots els elements des d'una perspectiva humana.

En tercer lloc, els dos s'utilitzen per a la comunicació i, aquesta, suposa el bescanvi d'informació. Aquesta informació no està representada de manera completa, sinó que es trasllada parant atenció als trets més rellevants. Alguns dels seus elements, ja estan presents en el significat de les unitats (o els contextos) sense necessitat d'explicitar-los: són les implicatures (des de la perspectiva de l'emissor) o les inferències (des de la perspectiva del receptor). En la nostra comunicació ens centrarem en les inferències més comunes del llenguatge visual, que inclouen l'expressió de moviment, de temps, espacials, causals (de colps i expressió del dolor), de canvi d'estat i d'expressió d'emocions.

MOTS CLAU: *embodiment*, inferències, Teoria del Llenguatge Visual, còmics, multimodalitat, coneixement compartit.

REFERÈNCIES

Cohn, N. (2018). Visual Language Theory and the Scientific Study of Comics: Digital, Multimodal, and Cognitive Methods. In J. Wildfeuer, A. Dunst, & J. Laubrock (Eds.), *Empirical Comics Research: Digital, Multimodal, and Cognitive Methods* (pp. 305–328). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781315185354-15>

- Cohn, N. (2023). *The Patterns of Comics*. Bloomsbury Academic.
- Diessel, H. (2014). *Usage-based linguistics*. <https://doi.org/10.1093/acrefore/9780199384655.013.363>
- Johnson, M. (2007). *The Meaning of the Body: Aesthetics of Human Understanding*. University of Chicago Press.
- Johnson, M. (2013). *The Body in the Mind: The Bodily Basis of Meaning, Imagination, and Reason*. University of Chicago Press.
- Langacker, R. W. (1987). *Theoretical prerequisites* (Vol. 1). Stanford Univ. Press.
- Levinson, S. (2000). *Presumptive meanings: The theory of generalized conversational implicature* (Vol. 40). MIT Press.
- Martines, J. (2020). Cap a una semàntica cognitiva del català (I): La cognició, el cos, l'espai i el temps. *Estudis Romànics [Institut d'Estudis Catalans]*, 42, 323–343. <https://doi.org/10.2436/20.2500.01.302>
- Martines, J. (2021). Cap a una semàntica cognitiva del català (i II): La cognició, el cos i la cultura. *Estudis Romànics*.

De la culminació a l'anterioritat immediata: «*acabar de* + infinitiu» en els ss. XIII-XVI

Sandra Montserrat

Universitat d'Alacant

En català antic, la perífrasi «*acabar (de)* + infinitiu» expressa fonamentalment la culminació d'una situació:

(1) començà a dir les ores. E quant les *agué acabades de dir*, agenollà's (*Exemples*: 12)

A partir d'aquest valor culminatiu, la construcció desplega diversos usos pragmàtics a l'entorn de la hipèrbole (2a) i la negació atenuada (2b), entre d'altres:

(2) a. que li par cinc_e_mil frasquerus i coses que dita senyora me farà pagar, que no les *acabaria de dir* (*Cartes Borja II*: carta 23)

b. y de son pare no m puc *acabar de apiadar*, pux és causa de tot y may nos à volgut creure (*Liori i Requesens, Epistolaris*: carta 68)

Durant la primera meitat del segle XVI, a més, pren el valor d'anterioritat immediata. Les primeres documentacions d'aquest valor es troben en textos epistolars:

(3) Molt egrègia senyora: Susara acabe d'escriure a vostra senyoria per un criat de don Juan Boyl, ab lo qual li envie les lletres per al duc, [...] per ser portador més segur

En aquest contextos, hi entren en joc inferències invitades relacionades amb la percepció subjectiva del temps quan algú ha d'explicar a algú altre una experiència viscuda. Per a l'anàlisi d'aquests valors pragmàtics apliquem una metodologia basada en la semàntica d'orientació cognitiva. En concret, suggerim un possible camí de gramaticalització marcat pel procés de (inter)subjectivació, una de les regularitats del canvi semàntic descrites per Traugott i Dasher (2002), Traugott (2010a, 2010b, 2012) i Nuyts (2001, 2005, 2012 i 2014), basat en inferències invitades pel context comunicatiu (Invited Inferencing Theory of Semantic Change, TCSII).

MOTS CLAU: *acabar de* + infinitiu, canvi semàntic, català antic, (inter)subjectivació, perífrasi aspectual.

REFERÈNCIES

- Nuyts, J. (2001). *Epistemic modality, language and conceptualization: a cognitive pragmatic perspective*. John Benjamins Publishing Company.
- Nuyts, J. (2005). Modality: overview and linguistic issues. Dins W. Frawley (Ed.), *The expression of modality* (p. 1-26). Mouton de Gruyter.
- Nuyts, J. (2012). Notions of (inter)subjectivity. *English Text Construction*, 5(1), 53-76.
- Nuyts, J. (2014). Notions of (inter)subjectivity. Dins L. Brems et al. (Eds.), *Intersubjectivity and Intersubjectification in Grammar and Discourse* (p. 53-76). John Benjamins Publishing Company.
- Traugott, E. & Dasher, R. B. (2002). *Regularity in Semantic Change*. Cambridge University Press.
- Traugott, E. (2010a). Revisiting Subjectification and Intersubjectification. Dins K. Davidse, L. Vandelanotte & H. Cuyckens (Eds.), *Subjectification, Intersubjectification and Grammaticalization* (pp. 29-70). De Gruyter Mouton.

- Traugott, E. (2010b). (Inter)subjectivity and (inter)subjectification: A reassessment. Dins K. Davidse, L. Vandelanotte & H. Cuyckens (Eds.), *Subjectification, Intersubjectification and Grammaticalization* (p. 29-71). De Gruyter Mouton.
- Traugott, E. (2012). Pragmatics and language change. Dins K. Allan & K. Jaszczolt (Eds.), *The Cambridge Handbook of Pragmatics* (pp. 549-566). Cambridge University Press.

Daixò i dallò, entre la gramàtica, la pragmàtica i el diccionari

Lluís Payrató

Universitat de Barcelona

Els termes *daixò* i *dallò* estan recollits als diccionaris catalans, al costat de formes que es consideren que són sinònimes (*daixonses* i *dallonses*) i d'altres que tenen particularitats molts específiques (el verb *daixonar*, o locucions com *daixo daixo*) o que són (aparentment) només variants morfològiques (*daixòs*, *daixons*; *dallòs*, *dallons*). També estan recollits a les gramàtiques, amb breus comentaris sobre com es fan servir i sobre el fet que no tenen (també en aparença) caràcter díctic ni anafòric.

Aquest estudi pretén mostrar, a través de l'anàlisi d'ocurrències d'aquestes formes en converses col·loquials (Payrató i Alturo (eds.) 2002), quines són les seves funcions, que són bastant més diverses del que es desprèn dels apunts recollits en gramàtiques i diccionaris (cf. GEC, GEIEC, DDLC, DECcat, DCVB, DIEC, DNV). Al mateix temps, es vol prestar atenció al desenvolupament històric que han seguit i que precedeix els usos actuals, i a la lexicalització i gramaticalització en què s'han vist immerses. L'objectiu general és presentar millor la complexitat d'aquestes formes, que han de ser descrits a cavall de trets lèxics, gramaticals i pragmàtics, i prestar una atenció especial a les repercussions que aquesta anàlisi pot tenir en les representacions lexicogràfiques d'aquestes unitats, en les propostes de traduccions a altres llengües i en la comprensió del que significa una gramàtica de la interacció observant el seu funcionament en l'oralitat col·loquial.

PARAULES CLAU: *daixò*, *dallò*, pragmàtica, conversa, gramaticalització, diccionari.

REFERÈNCIES

- Acadèmia Valenciana de la Llengua (2014). *Diccionari normatiu valencià*. <http://www.avl.gva.es/dnv>
- Alcover, A. M. & Moll, F. de B. (1930-1962). *Diccionari català-valencià-balear*. Moll. <https://dcvb.iec.cat/>
- Coromines, J. (1980-1991). *Diccionari etimològic i complementari de la llengua catalana*. Curial Edicions Catalanes. <https://decat.iec.cat/>
- Institut d'Estudis Catalans (2007). *Diccionari de la llengua catalana* (2a ed.). Edicions 3 i 4, Edicions 62 / Moll / Enciclopèdia Catalana / Publicacions de l'Abadia de Montserrat. <http://dlc.iec.cat>
- Institut d'Estudis Catalans (2016). *Diccionari descriptiu de la llengua catalana*. Institut d'Estudis Catalans. <https://dcc.iec.cat/>
- Institut d'Estudis Catalans (2016). *Gramàtica de la llengua catalana*. Institut d'Estudis Catalans. <https://giec.iec.cat/inici>
- Payrató, Ll. & Alturo, N. (Eds.) (2002). *Corpus oral de conversa col·loquial. Materials de treball*. Publicacions de la Universitat de Barcelona.
- Solà, J. et al. (Comps.) (2002). *Gramàtica del català contemporani*. Empúries.

Quan *ací* significa *aquí* i *eso*, *aquello*

Manuel Pérez Saldanya

Universitat de València

L'evolució del llatí a les llengües romàniques actuals dona mostres de diferents i, a vegades, colpidors canvis cíclics o en forma d'espiral. Un dels casos més sorprenents és, sens dubte, el dels canvis que s'han produït en el sistema dels demostratius i, més concretament, en el pas reiterat d'un sistema de dixi ternària a un de dixi binària. Com és ben sabut, la dixi ternària del llatí clàssic es convertí en binària en el llatí tardà i aquest sistema es mantingué, almenys inicialment, en totes les llengües romàniques (Ledgeway i Smith, 2004). La dixi ternària, però, es reconstruí en l'època baix medieval en algunes llengües, entre les quals es troba el català i el castellà (Pérez Saldanya 2015). El que resulta sorprenent, però, és que el sistema binari es tornà a introduir en època moderna en la major part del català i més recentment en diferents varietats del espanyol d'Amèrica (Di Tullio, 2015; Stradioto, 2018; Maldonado, 2020).

En aquest treball ens centrarem en les causes que expliquen aquests darrers canvis i en les diferències que presenten els sistemes resultants del català i de les varietats de l'espanyol d'Amèrica amb un sistema de dixi binària. Per a aquest objectiu, partirem d'una distinció introduïda dins el marc teòric de la morfologia natural i que ha resultat molt productiva en l'estudi dels canvis produïts en els paradigmes flexius (Wurzel, 1989); ens referim, concretament, a la distinció entre propietats independents del sistema (i basades en principis cognitius, perceptius o semiòtics molt generals) i propietats dependents del sistema (de cada família de llengües, de cada llengua o, fins i tot, de cada dialecte). Les primeres tenen a veure amb les característiques generals dels díctics espacials i amb els usos díctics i anafòrics dels demostratius (Eguren, 1999; Pérez Saldanya, 2015); les segones, amb la manera com s'estructuren els paradigmes de demostratius en cada llengua o dialecte concrets i amb les formes que hi presenten. El paradigma, des d'aquesta perspectiva, es converteix en un vertader motor del canvi lingüístic i de determinats processos de gramaticalització.

MOTS CLAU: demostratius, dixi binària i ternària, canvi cíclic, català, castellà.

REFERÈNCIES

- Di Tullio, Á. (2015). *Ahí y por ahí* en el español de la Argentina. *Anuario de Letras*, 1(3), 171-213.
- Eguren, L. J. (1999). Pronombres y adverbios demostrativos. Las relaciones deícticas. Dins I. Bosque & V. Demonte (Eds.), *Gramática Descriptiva de la Lengua Española* (Vol. 1, p. 929-972). Espasa.
- Ledgeway, A. & Smith, J. Ch. (2016). Deixis. Dins A. Ledgeway & M. Maiden (Eds.), *The Oxford Guide of Romance Languages* (pp. 879-896). Oxford University Press.
- Maldonado, R. (2020). Deixis in Spanish research. Dins D. A. Koike & J. C. Félix-Brasdefer (Eds.), *The Routledge handbook of Spanish pragmatics* (p. 55-72). Routledge.
- Pérez Saldanya, M. (2015). Paradigms as triggers of semantic change: Demonstrative adverbs in Catalan and Spanish. *Catalan Journal of Linguistics*, 14, 113-135.
- Stradioto, S. (2018). Evidence of a two-way contrast in Mexican Spanish spatial deixis. *Acta Linguistica Hafniensia*, 50(2), 242-258.
- Wurzel, W. U. (1989). *Inflectional Morphology and Naturalness*. Kluwer Academic Publishers.

Adv+C in the history of Catalan: grammaticalisation and beyond

Afra Pujol

University of Oxford

This article explores the paradigm of ‘adverb + complementiser’ constructions in the history of Catalan, focusing specifically on the expansion of the ADV+C paradigm during the modern period, which has not been considered in the literature on the topic, which to this date, has either been concerned with the emergence of the paradigm or with its modern semantics and syntax (Mata, 2007; Pujol i Campeny, 2023; in press).

ADV+C emerge in the 13th c, resulting from a process of grammaticalisation and subjectification (as defined by Traugott 1989: 34-35) of three manner adverbs, *cert*, *segur*, and *segurament*, in contexts where they modify predicates with modal (generally epistemic) semantics, as in (1):

- (1) e sabia molt **cert** que en tota la dita terra (...)
and knew.3SG very certain that in all the said land
‘and she certainly knew that in all the aforementioned land, (...)’
Vita Christi, p. 9, l. 23, 15th century B

Through a grammaticalisation process involving the fronting of the adverb with *verum* focus reading within the scope of nonveridical expressions, described in Pujol i Campeny (in press), *cert*, *segur* and *segurament* become the first three modal adverbs, all three with epistemic semantics, to appear in ADV+C constructions by the 14th century.

The paradigm undergoes

It is not until the 19th century that adverbs with inherent evidential modal semantics such as *òbviament* or *evidentment* enter the paradigm. These adverbs differ significantly from those that enter the paradigm in the 16th-19th century period in two respects: (i) do not go through the grammaticalisation path used by manner adverbs, they join the paradigm directly as epistemic adverbs, and (ii) they first occur in learned scientific registers, possibly borrowed from other languages. Their incorporation in the paradigm opens the door to other inherently epistemic adverbs (*probablement*, *possiblement*) and consolidates ADV+C structures as a syntactic means to express subject-oriented modality in Catalan.

KEYWORDS: CATALAN, modality, polarity, verum focus, grammaticalisation.

CORPORA: CICA, CTILC, CIGCMod

REFERENCES

- Mata, M. (2007). Els adverbis d’acte de parla i el modus oracional. *Llengua & Literatura*, 18, 285-315.
- Pujol i Campeny, A. (In press). The emergence of ‘Adverb + Complementiser’ epistemic markers in Catalan. *Zeitschrift für Katalanistik*.
- Pujol i Campeny, A. (2023). The emergence of «sí que» in Catalan. *Journal of Historical Syntax*, 7(10), 1-36.
- Traugott, E. (1989). On the Rise of Epistemic Meanings in English: An Example of Subjectification in Semantic Change. *Language. Linguistic Society of America*, 65(1), 31-55.

From subjunctives to imperatives

Hans-Ingo Radatz

Bamberg Universität

In the literature concerning the Romance subjunctive, there have always been two camps: One group of linguists sees the subjunctive as a means for expressing a wide array of modal meanings, while the other one sees this modality rather expressed by the context while the subjunctive as such is frequently only a concomitant and automatised feature, increasingly devoid of any meaning in and of itself. A compromise between these two positions might be the observation that there are clear-cut cases of subjunctives chosen over indicatives for semantic reasons, as there are also clear-cut cases of obligatory and therefore semantically empty subjunctives.

This state of affairs has been argued to be due to a set of subjunctive constructions at different diachronic stages in an overall process of grammaticalisation (or rather: constructionalisation) which slowly turns an erstwhile meaning-bearing inflection into an element of modal agreement of subordinate clause verbs with the modality / illocution of the main clause. An empirical study of this hypothesis would imply determining the percentages of meaning-bearing freely choosable subjunctive uses as opposed to those that are simply triggered by some context element (main-clause verb, conjunction etc.) (cf. Radatz 2021).

I will argue here that the percentage of actually meaning-bearing subjunctives tends to be over-rated because many imperatives are still considered to be subjunctives on the basis that their morphology coincides with this mood. There are, however, good arguments for analysing the forms in ¡*Espere aquí!* / *Preparin els tíquets!* / *Faça-me um favor!* no longer as subjunctives but as full-fledged imperatives - a phenomenon conspicuously absent in languages like French or Occitan. An analysis will be proposed which represents the various uses of Romance subjunctives as a constructional network informed by Traugott / Trousdale (2013), allowing for a direct comparison between the various Romance languages and a visual representation of the various stages of constructionalisation (cf. Radatz 2023).

KEYWORDS: subjunctive, imperative, grammaticalisation, constructionalisation, construction grammar.

REFERENCES

- Radatz, H.-I. (2021). Der Subjunktiv – Modus oder syntaktischer Subordinationsmarker. In *Spanische Grammatik im Fokus. Klassische Beschreibungsprobleme aus neuer Sicht* (pp. 171-187). De Gruyter Mouton.
- Radatz, H.-I. (2023). On Deconstructing Mood: A Construction Grammar Approach to the Spanish Subjunctive. In I. Hennecke & E. Wiesinger (Eds.), *Constructions in Spanish* (pp. 156-192). John Benjamins.
- Traugott, E. C. & Trousdale, G. (2013). *Constructionalization and Constructional Changes*. Oxford University Press. n the 18th century, and *pla* in the 19th, both also connected to the expression of polar semantics. These adverbs enter the paradigm following the same grammaticalisation path sketched for *cert*, *segur*, and *segurament*

Marcas evidenciales en la construcción y organización del discurso

Teresa M. Rodríguez Ramalle

Universidad Complutense de Madrid

En Garrido (2015, 2017, 2019 y 2024, entre otros) se parte de que “el texto es una organización de datos lingüísticos [...] Como tal organización de datos lingüísticos es, por tanto, un objeto lingüístico” (Garrido, 2014: 89). El párrafo, a su vez, unidad discursiva entre la oración y el texto, también posee estructura interna, pues el modo en que se suceden las oraciones dentro de un párrafo obedece a principios tales como el de la organización de la información. En esta línea, Martínez Caro (2014) revisa construcciones y mecanismos que permiten marcar el comienzo de un párrafo.

Partiendo de la hipótesis de que es posible tratar el texto y el párrafo como objetos con estructura interna organizada, revisaré el comportamiento de las construcciones y locuciones consideradas evidenciales en español teniendo en cuenta la manera en que se utilizan para crear conexiones entre oraciones y párrafos dentro de un texto; es decir, el modo en que las fuentes de la información representadas en una serie de construcciones en español sirven para crear relaciones de discurso (Duque 2016).

Siguiendo con los objetivos desarrollados en trabajos previos (Rodríguez Ramalle, 2023a y b,) con esta comunicación pretendo, por un lado, revisar el comportamiento discursivo y las relaciones retóricas que desencadenan estas expresiones cuando aparecen encabezando párrafo y, por otro, representar la relación que permiten establecer entre oraciones y párrafos a través de la construcción de unidades discursivas más complejas en las que los párrafos se integran a modo de constituyentes yuxtapuestos para conformar una unidad mayor Ott (2015) y Villa García (2033).

PALABRAS CLAVE: evidencialidad, estructura del discurso, interfaz sintaxis-discurso.

REFERENCIAS

- Duque, E. (2016). *Las relaciones de discurso*. Arco-Libros.
- Garrido, J. (2015). Unidades intermedias y párrafos en la construcción del discurso y el texto. En I. Carrasco Cantos & S. Robles Ávila (Eds.), *Pragmática, discurso y norma* (pp. 133-149). Arco Libros.
- Garrido, J. (2017). Segmentación del discurso e interacción. En C. Fuentes Rodríguez & E. Alcaide Lara (Eds.), *Macrosintaxis y lingüística pragmática*, número monográfico de *Círculo de Lingüística Aplicada a la Comunicación*, 71, 35-62.
- Garrido, J. (2019). Estructura del discurso. En E. Ridruejo (Ed.), *Manual de lingüística española* (pp. 353-378). De Gruyter.
- Garrido, J. (2024). Coordinación y subordinación discursivas en la columna periodística. En S. Robles Ávila (Coord.), *Comunicación pública. Círculo de Lingüística Aplicada a la Comunicación*, 98, 17-33. <https://dx.doi.org/10.5209/clac.94825>
- Ott, D. (2015). Connectivity in left-dislocation and the composition of the left periphery. *Linguistic Variation*, 15, 225-290.
- Rodríguez Ramalle, Teresa M^a (2023a). Conexión, jerarquía y dependencia entre oraciones en el discurso: estudio a partir del comportamiento de vamos y vaya. *Sintagma*, 35, 7-19.

- Rodríguez Ramalle, T. M^a (2023b). Breve panorama de la variación en los valores del que independiente: estudio a partir de la estructura funcional de la oración. En A. Hernando García-Cervigón (Ed.), *Ciencia del lenguaje y discurso* (pp. 277-299). Visor.
- Villa-García, J. (2023). Hanging Topic Left Dislocations as extrasentential constituents: Toward a paratactic account. Evidence from English and Spanish. *The Linguistic Review*, 40, 265-310.

From reference identification to discursive alignment: The construction *Es eso* in Spanish

Susana Rodríguez Rosique

University of Alicante

This paper analyzes the construction *Es eso* in Spanish as an intersubjective mechanism through which the speaker aligns with an activated discursive stance –normally, the one defended by the addressee– and, at the same time, distances himself from any potential counter-argument, as is seen in (1):

- (1) H3: [yo creo que hay] muchos ejemplos como para tener que utilizar [IMBÉCIL] ‘I think that there are a lot of examples to use *idiot*’
H1: [es que es eso] ‘I think so (lit. *that’s it*)’
H3: [(risas)] ‘laugh’
H1: [es que es eso] ‘I think so (lit. *that’s it*)’
H2: ayy @/ yo no sé @/ [yo lo vi] ‘augh, I don’t know, I saw it’
H1: [a mí] ‘For me’
H2: y digo tampoco hay que ser tan exquisito ‘And I say it is not necessary to be so pretentious’
(GestINF, Int. 4, min. 00:31)

The corpus GestINF (Rodríguez Rosique y Cifuentes Honrubia < https://www.cervantesvirtual.com/portales/proyecto_gestinf/corpus/>) has been used as a point of departure to observe the discursive behavior of *Es eso*. GestINF is an audiovisual corpus that has been designed to capture the interaction between informational configuration and linguistic structure as precisely as possible (Rodríguez Rosique 2021).

The constructionalization that *Es eso* exhibits in (1) represents an intersubjective strategy (Traugott 2010; Nuyts 2012), which can be distinguished from the compositional structure occurring in (2), where the copular verb *ser* and the neutral pronoun *eso* work together to identify a certain referent –el Río Seco ‘the dry river’ (RAE / ASALE 2009).

- (2) [y hay un riachuelo] / digo igual es eso / el río Seco
‘and there is a small river / and I say that’s it / the Dry River’
(GestINF, Int. 6, min. 19:55)

In contrast to what happens in (2), H1 uses the construction *Es eso* in (1) to reinforce a previously activated proposition –proffered by H3– which thus becomes a sufficient argument (Portolés 1998) against any other possible counterargument (in this case, against H2’s stance). (3) below offers the x-ray of the argumentative strategy displayed by the participants in (1).

- (3) H3: [yo creo que hay] muchos ejemplos como para tener que utilizar [IMBÉCIL]_{INITIAL PROPOSITION}
H1: [es que es eso]_{REINFORCED ARGUMENT}
H2: ayy @/ yo no sé @/ [yo lo vi]
[...]
H2: y digo tampoco hay que ser tan exquisito_{A POSSIBLE COUNTER-ARGUMENT}

Es eso is formally fixed, since the first segment cannot be restored –(4), in fact, loses its argumentative power–, and it does not admit changes in the order of its constituents –(5) acquires a confirmative value based on the predicative template *Eso es así* ‘This is so’.

- (4) *La cuestión es eso; #Lo que yo opino también es eso
‘The question is so; I think the same’
- (5) #Eso es
‘That’s it’

The complex form *Es eso* corresponds to a discursive meaning: by using it, the speaker reinforces a previous assertion with a (counter)argumentative purpose, which becomes a powerful intersubjective mechanism through which it is possible to align with some participants and to distance from some others.

More generally, the construction *Es eso* represents a perfect fusion between informational configuration and linguistic structure, since the speaker exploits the informational scene for the sake of his/her communicative goals. Furthermore, *Es eso* can be considered a case of grammaticalization, if grammar is assumed not just as a conventional inventory based on restrictive meaning, but as an interactional tool reflecting language in use (Kaltenböck, Heine y Kuteva 2011; Heine 2023).

KEYWORDS: constructionalization, *es eso*, grammaticalization, intersubjectivity, Spanish.

REFERENCES

- Heine, B. (2023). *The grammar of interactives*. Oxford University Press.
- Kaltenböck, G., Heine, B., & Kuteva, T. (2011). On thetical grammar. *Studies in Language*, 35(4), 852-897.
- Portolés, J. (1998). El concepto de suficiencia argumentativa. *Signo y Seña*, 9, 201-224.
- Real Academia Española & Asociación de Academias de la Lengua Española [RAE / ASALE] (2009). *Nueva Gramática de la Lengua Española*. Espasa.
- Rodríguez Rosique, S. (2021). Creencia, activación y comunidades culturales: GestINF, o la pertinencia de un corpus basado en el conocimiento compartido. *Oralia*, 24, 1.
- Rodríguez Rosique, S. & Cifuentes, J. L. (Coords.). *Corpus GestINF*. https://www.cervantesvirtual.com/portales/proyecto_gestinf/corpus/
- Traugott, E. C. (2010). (Inter)subjectivity and (inter)subjectification: A reassessment. In K. Davidse, L. Vandelanotte & H. Cuyckens (Eds.), *Subjectification, intersubjectification and grammaticalization* (pp. 29-71). Walter de Gruyter.
- Traugott, E. C. (2015). Toward a coherent account of grammatical constructionalization. In J. Barðdal et alii (Eds.), *Diachronic construction grammar* (pp. 51-80). John Benjamins.
- Traugott, E. C. & Trousdale, G. (2013). *Constructionalization and constructional changes*. Oxford University Press.

Us en faré tres cèntims: *Entrenchment*, convencionalització i creativitat

Elena Sánchez-López

Universitat d'Alacant, IVITRA, IIFV, IULMA

La llengua és un fenomen convencional complex que presenta diverses dimensions. En aquesta comunicació pararem atenció tant a la dimensió cognitiva, com a la dimensió social de la llengua. La primera està lligada al coneixement individual, és el reflex d'una ment concreta i el lloc de la consolidació (*entrenchment*) i la innovació. La segona aplega el coneixement compartit per un grup de parlants i és on es produeix la generalització i la convencionalització. A més, pot considerar-se com l'expressió externa i col·lectiva de l'altra. Ambdues conflueixen en l'ús de la llengua, en la interacció, ja que un dels parlants fa servir els patrons que té emmagatzemats per a produir un fragment, que troba una resposta en altres parlants. Aquest fragment pot seguir els paràmetres generalitzats, amb la qual cosa serà percebut com a no marcat, o desviar-se'n i, per tant, ser percebut com a marcat, en terminologia de Haspelmath (1999), com a extravagant. Al seu torn, aquestes desviacions poden ser voluntàries (creatives) o involuntàries (errors).

La conformitat amb el coneixement convencionalitzat és relativament flexible i som capaços de reconèixer unitats tot i que no complisquen plenament les nostres expectatives (diferents realitzacions d'un fonema, modificacions en els components de les unitats fraseològiques, combinatòria poc habitual d'un mot, referencialitat particular, etc.). En la present comunicació analitzarem alguns exemples d'errors (infraccions involuntàries de la norma) i usos creatius de la llengua a fi de veure quins trets tenen en comú. També prendrem en consideració els factors que promouen la seua generalització i que poden provocar que es convencionalitzen i passen a formar part de la dimensió col·lectiva de la llengua. Aquestes reflexions ens portaran a revisar la noció de creativitat lingüística i a plantejar-nos si, com postula Sampson (2016: 19), hi ha una creativitat F (Fixada) i una creativitat A (Amplidora). En relació amb els tipus de creativitat, farem esment a la productivitat (Bauer, 2001; Traugott i Trousdale, 2013, 2014), al procés de *snowcloning* (Traugott i Trousdale, 2013, 2014; Hartmann i Ungerer, 2023), a la incompatibilitat/coerció (Goldberg, 1995; Jackendoff, 1997; Francis i Michaelis, 2003; Ziegeler, 2007) i a les aberracions (Bergs, 2018, 2019).

MOTS CLAU: *entrenchment*, convencionalització, creativitat, *snowclones*, Gramàtica de Construccions, aberració.

REFERÈNCIES

- Bauer, L. (2001). *Morphological productivity*. Cambridge University Press
- Bergs, A. (2018.) Learn the rules like a pro, so you can break them like an artist (Picasso): Linguistic aberrancy from a constructional perspective. *Zeitschrift für Anglistik und Amerikanistik*, 66(3), 277-293.
- Bergs, A. (2019). What, if anything, is linguistic creativity? *Gestalt Theory*, 41(2), 173-183.
- Francis, E. J. & Michaelis, L. (Eds.). (2003). *Mismatch. Form-Function incongruity and the architecture of grammar*. CSLI Publications.
- Goldberg, A. (1995). *Constructions: A construction grammar approach to argument structure*. Chicago University Press.
- Hartmann, S. i Ungerer, T. (2023). Attack of the snowclones: A corpus-based analysis of extravagant formulaic patterns. *Journal of Linguistics*, 1-36.

- Haspelmath, M. (1999). Why is grammaticalization irreversible? *Linguistics*, 37(6), 1043-1068.
- Jackendoff, R. (1997). *The architecture of the language faculty*. MIT Press.
- Sampson, G. (2016). Two ideas of creativity. En M. Hinton (Ed.), *Evidence. Experiment and argument in linguistics and philosophy of language* (pp. 15-26). Peter Lang.
- Traugott, E. C. & Trousdale, G. (2013). *Constructionalization and constructional changes*. Oxford University Press.
- Traugott, E. C. i Trousdale, G. (2014). Contentful constructionalization. *Journal of Historical Linguistics*, 4(2), 256-283.
- Ziegeler, D. (2007). A word of caution on coercion. *Journal of Pragmatics*, 39(5), 990-1028.

Espera, perai, aspetta, attend: Signaling common ground misalignment in Romance

Scott Schwenter

The Ohio State University

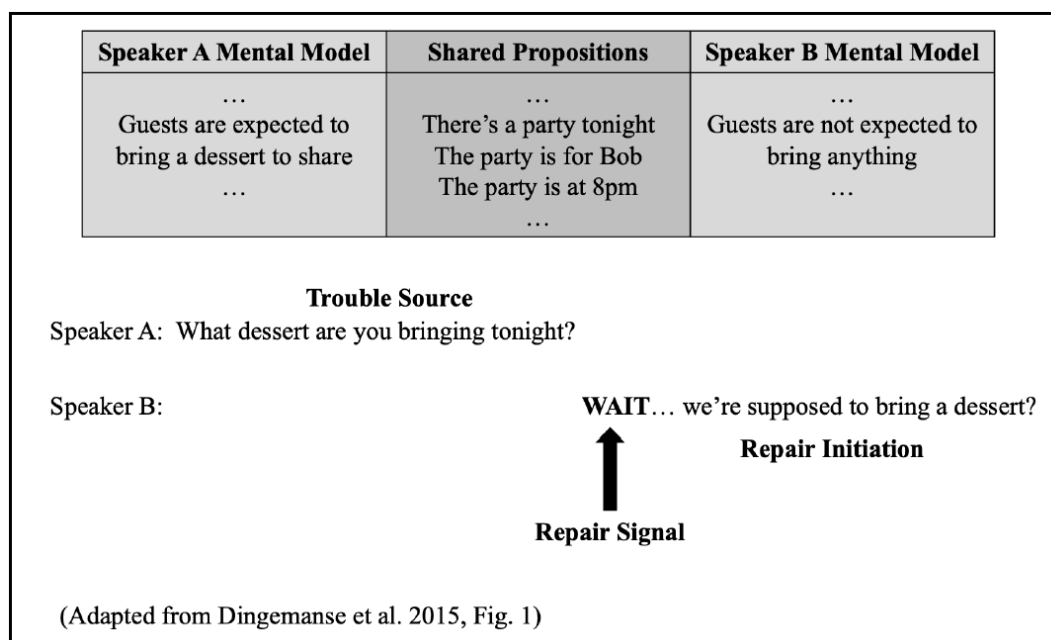
Spanish, Catalan, and Brazilian Portuguese *espera* and their variants *pera* and *perai*, Italian *aspetta*, and French *attend* are all derived from imperatives with a temporal adverbial phrase to signal physical waiting (e.g. *Espera un rato aquí*); however these forms also function as discourse markers (DMs) that insert a pause (cf. Waltereit 2002). We investigate the function of these Romance *wait*-forms as DMs that signal the need to correct common ground misalignment (cf. Garrod & Pickering 2007, Dingemanse et al. 2015, Couper-Kuhlen & Selting 2018) before proceeding.

Building upon existing work on imperative-derived DMs more generally (e.g. Pons Bordería 1998, Fagard 2010, Brinton 2011, Fuschi 2013) and on *wait*-forms more specifically (e.g. Oliveira 2015 on *perai*, Tagliamonte 2019 on English *wait*), we examine the discursive functions and restrictions shared by these forms in Romance. Using examples from naturally occurring spoken interactions, text messages, and social media, we identify and compare several meanings of these DMs across contexts. In addition, we apply tests for pragmatic function in combination with other DMs and examine the effects of removing these *wait* forms in order to delimit their discursive roles. Partially overlapping forms (Spanish *aguarda, mentira*; Portuguese *minto*; Italian *scherzo*, etc.) are also analyzed in order to further specify boundaries of use.

Results show that these *wait*-forms appear in both dialogues and monologues, to signal misalignment with either an interlocutor or with one's own expectations, and can be triggered by both linguistic and non-linguistic material in the common ground or the speaker's mental model. These DMs can introduce expressions of surprisal, challenge presuppositions, refer back to unresolved discursive material, and convey sarcasm and facetiousness. These categories are often interconnected and can display several different functions at the same time. However, all of these sub-functions have the core pragmatic effect of initiating repair of a (perceived) misalignment in the speakers' mental models of the ongoing discourse (Figure 1). Tests of pragmatic function determined that whereas *oye/oi* may introduce new information (*Oi, você ouviu a notícia?*), these *wait*-forms are constrained to refer to information assumed to be part of the common ground (*Attend, t'as pas entendu la nouvelle?*). Absence of the DM often results in the loss of an important pragmatic interpretative cue, thereby creating ambiguity regarding the relationship between the upcoming repair and the propositions assumed to be in the common ground.

Our analysis makes a valuable Romance-centered contribution to the body of pragmatic-typological literature on the cross-linguistic uniformity of discursive repair strategies (cf. Dingemanse et al. 2013, Fox et al. 2010). It goes beyond this research, however, in highlighting the role that DMs can play in common ground management in dialogues, and furthermore demonstrating their capacity to indicate self-initiated misalignment of a speaker's mental model in monologues, despite the origins of these forms in addressee-oriented imperatives.

Figure 1

REFERENCES

- Brinton, L. (2001). From matrix clause to pragmatic marker: The history of *look*-forms. *Journal of Historical Pragmatics*, 2(2), 177-199.
- Couper-Kuhlen, E. & Selting, M. (2018). *Interactional Linguistics: Studying Language in Social Interaction*. Cambridge University Press.
- Dingemanse, M., Torreira, F., & Enfield, N. J. (2013). Is “huh?” a universal word? Conversational infrastructure and the convergent evolution of linguistic items. *PLoS ONE*, 8(11), e78273.
- Dingemanse, M., Roberts, S., Baranova, J., Blythe, J., Drew, P., Floyd, S., Gisladdottir, R., Kendrick, K., Levinson, S., Manrique, E., Rossi, G., & Enfield, N. J. (2015). Universal principles in the repair of communication problems. *PLoS ONE*, 10(9), e0136100.
- Fagard, B. (2010). *É vida, olha...*: Imperatives as discourse markers and grammaticalization paths in Romance. A diachronic corpus study. *Languages in Contrast*, 10(2), 179-194.
- Fox, B. A., Maschler, Y., & Uhmman, S. (2010). A cross-linguistic study of self-repair: Evidence from English, German, and Hebrew. *Journal of Pragmatics*, 42, 2487-2505.
- Fuschi, L. (2013). Discourse markers in spoken Italian: The functions of *sentì* and *guarda*. PhD Thesis, Universität Bielefeld.
- Garrod, S., & Pickering, M. J. (2007). Alignment in dialogue. In Gaskell, M. G. (Ed.), *The Oxford handbook of psycholinguistics* (pp. 443-452). Oxford University Press.
- Oliveira, N. F. de (2015). A multifuncionalidade da construção *espera aí/peraí* a partir de uma abordagem construcionista. *Linguagem, Teoria, Análise e Aplicações*, 8, 326-341.
- Pons Bordería, S. (1998). *Oye y mira* o los límites de la conexión. In M. A. Martín Zorraquino & E. Montolío (Eds.), *Los marcadores del discurso. Teoría y análisis* (pp. 213-228). Arco Libros.
- Tagliamonte, S. (2019). *Wait*, it's a discourse marker! Catching a recent innovation in linguistic change. Poster presented at the Annual Meeting of the Linguistic Society of America (LSA), New York City.
- Waltereit, R. (2002). Imperatives, interruption in conversation, and the rise of discourse markers: A study of Italian *guarda*. *Linguistics*, 40(5), 987-1010.

Convergència construccional en la construcció de relatiu col·loquial no restrictiva

Carles Segura-Llopes

Universitat d'Alacant

Aquest treball té com a objectiu mirar de concretar la raó que explica la presència massiva d'elements resumptius (especialment pronoms febles) en les construccions de relatiu col·loquial de caràcter no restrictiu (ConsRel no restrict.). Creiem que és plausible acceptar que una altra construcció hi ha pogut exercir una influència prou forta per a forçar la incorporació i la fixació del resumptiu. Cal assumir que, en efecte, hi ha connexions en la xarxa global de construccions que formen el coneixement lingüístic dels parlants d'una llengua (Langacker 1987, Goldberg 1995). Aquestes connexions entre construccions poden ser de diversos tipus entre els quals hi ha les influències que es poden donar entre les construccions que presenten superposicions parcials tant de caràcter formal com de caràcter semàntic (Hilpert 2014: 62). Torrent (2015: 175) defensa la *hipòtesi de la convergència construccional* (*Constructional Convergence Hypothesis*) que diu que construccions històricament no relacionades són capaces de participar en una mateixa xarxa motivada formalment i funcionalment a través d'una sèrie de canvis que produeixen que la seua forma i el seu significat es fonguen en un patró ja existent. Hilpert & Flach (2022: 4) s'hi aproximen a través del concepte de *contaminació construccional* (*constructional contamination*) proposat per Pijpops & Van de Velde (2016: 543), que es defineix com l'efecte mitjançant el qual un subconjunt d'ocurrències d'una determinada construcció és afectat en la seua realització per una construcció “contaminadora”, a causa d'una ressemblança fortuïta entre sèries superficials d'ocurrències de la construcció meta i un nombre d'ocurrències de la construcció “contaminadora”. És admissible considerar que hi ha connexió entre la ConsRel no restrict. i una altra construcció no relacionada històricament però que té punts d'intersecció, tant en la forma superficial com també en el significat: ens referim, en concret, a una de les estratègies que desplega la construcció tema-remà (o *tòpic-comentari*; *topic-comment construction*) anomenada construcció tema-remà amb dislocació a l'esquerra (ConsDislocEsq). La superposició de trets que s'hi manifesta ha pogut afavorir que la segona construcció (més antiga i estesa) haja pogut exercir una influència horitzontal sobre la primera, especialment a l'hora de consolidar la presència del resumptiu.

PARAULES CLAU: català contemporani, construcció de relatiu no restrictiva, element resumptiu, Gramàtica de Construccions, llengua oral.

Entre el futur i la modalitat. El cas del futur perifràstic en català actual

Andreu Sentí

Universitat de Barcelona

Moltes llengües han desenvolupat una construcció amb un verb auxiliar que prové d'un verb de moviment per a expressar futur. Aquest procés de gramaticalització ha estat molt estudiat (Bybee *et al.* 1994: § 7.3.2) i trobem perífrasis amb aquest valor en castellà (Gómez Torrego 1999: 51.3.2.1) o francès (Sankoff & Wagner 2020).

En català, en canvi, el verb *anar* ha seguit un altre patró de gramaticalització: ha esdevingut un auxiliar de passat i s'ha integrat en el sistema verbal (1) –com és ben conegut (GIEC: § 9.5.2; Saldanya & Hualde 2003).

(1) Ahir va ploure.

Segurament això ha frenat, fins ara, el desenvolupament de la perífrasi “*anar a + infinitiu*” amb valors de futur. Potser també hi ha contribuït la prescripció, ja que les obres prescriptives sempre han vist la perífrasi com una construcció fruit del contacte lingüístic amb el castellà (Fabra 1954: § 219, Badia i Margarit 1962: § 194). Així, sols ha estat acceptat el valor incoatiu en passat i en conat (GIEC: § 24.8.5.2f):

(2) *Anava a eixir* de casa quan va arribar.

Tanmateix, la perífrasi en català es documenta almenys des del segle XIX (Sentí en premsa) (3) i en la llengua oral també s'ha desenvolupat molt més (4) (Sentí & Herbeck en preparació). De fet, és especialment present en valencià central, ja que és un dialecte que no ha consolidat l'extensió del passat perifràstic i, en canvi, conserva el passat simple (Segura-Llopes 2004).

(3) ¿No veis en quin eescès *vos vá â precipitar* Aquest tán gran furòr de vuler-vos venjar? (CTILC, 1833)

(4) això no se te'n va *a anar* (Catarroja, *Parlars*)

Per tots aquests motius, la perífrasi catalana s'ha situat en la marginalitat dels estudis i, consegüentment, no en tenim gaire informació detallada, malgrat les aportacions sobre el contacte català-castellà (Enrique-Arias & Méndez Guerrero 2020; Sentí & Garachana enviat).

En aquest estudi analitzem els valors temporals, aspectuals i modals de la perífrasi “*anar a + infinitiu*”, així com altres funcions pragmàtiques, en la llengua oral i escrita contemporànies. Des d'un punt de vista variacionista estudiem la distribució entre el futur morfològic i el futur perifràstic en la llengua oral dialectal amb el corpus *Parlars* i altres. En definitiva, tractem la gramaticalització i extensió de la construcció en el context d'un canvi lingüístic i amb el contacte lingüístic català-castellà de fons.

MOTS CLAU: futur, modalitat, perífrasis, gramaticalització, pragmàtica.

REFERÈNCIES

- Badia i Margarit, A. M. (1975 [1962]). *Gramàtica catalana*. Editorial Gredos.
- Bybee, J. L., R. Perkins, & W. Pagliuca (1994). *The Evolution of Grammar: Tense, Aspect, and Modality in the Languages of the World*. University of Chicago Press.

- CTILC = Institut d'Estudis Catalans: *Corpus textual informatitzat de la llengua catalana*.
- Fabra, P. (1954). *Converses filològiques* (Vol. I-V): Barcino.
- GIEC = Institut d'Estudis Catalans (2016). *Gramàtica de la llengua catalana*.
- Gómez Torrego, L. (1999). Los verbos auxiliares. Las perífrasis verbales de infinitivo. Dins I. Bosque & V. Demonte (Ed.), *Gramática descriptiva de la lengua española*. Espasa Calpe.
- PARLARS = *Corpus oral del valencià col·loquial*. Universitat de València.
- Pérez Saldanya, M. & Hualde, J. I. (2003). On the origin and evolution of the Catalan periphrastic preterit. Dins C. D. Pusch & A. Wesch (Ed.), *Verbalperiphrasen in den (ibero-)romanischen Sprachen*. Helmut Buske.
- Sankoff, G. & Wagner, S. E. (2020). The long tail of Language change: A trend and panel study of Québécois French futures. *Canadian Journal of Linguistics/Revue canadienne de linguistique*, 65(2), 246-275.
- Segura-Llopes, C. (2004). La perífrasis de conato y otros usos de la construcción *anar a* + infinitivo en catalán. Una visión desde la lingüística cognitiva. Dins M. Villayandre Llamazares (Coord.), *Actas del V Congreso de Lingüística General* (Vol. 3: p. 2595-2607). Arco/Libros.
- Sentí, A. ([en premsa] 2024). Una perífrasi (no tan) marginal en català: 'anar a + infinitiu' al segle XIX. *Revista Internacional de Lingüística Iberoamericana (RILI)*, 22(43).
- Sentí, A. & Garachana, M. (enviat). La perífrasi "anar a + infinitiu" abans de la codificació de Fabra: prescripció i contacte de llengües català-castellà.
- Sentí, A. & Herbeck, P. (en preparació). The expression of future in spoken Catalan.

Resultatividad, modalidad epistémica y evidencialidad en la diacronía de <llevar/traer + participio>

Julio Torres Soler

Universidad de Alicante

El objetivo de este trabajo es investigar los vínculos diacrónicos que existen entre el aspecto resultativo, la modalidad epistémica y la evidencialidad a partir del estudio histórico de las perífrasis verbales <llevar + participio> y <traer + participio> en español. Para ello, se llevó a cabo un vaciado exhaustivo de todos los ejemplos perífrásticos de <llevar + participio> y de <traer + participio> del *Corpus del Diccionario Histórico* (CDH), limitados al espacio geográfico de España. Así, se obtuvieron 1498 ejemplos de <llevar + participio> y 242 de <traer + participio>, que fueron analizados desde una perspectiva cualitativa y cuantitativa empleando los postulados teórico-metodológicos de la Gramática de Construcciones Diacrónica (Traugott & Trousdale, 2013). Más concretamente, los ejemplos fueron sometidos a un análisis de productividad, que explora 1) la frecuencia de uso de las dos perífrasis verbales en estudio, 2) la frecuencia de los verbos que ocupan la posición del participio y 3) su coherencia semántica en las diferentes etapas del español (Barðdal, 2008). Además, desde una perspectiva cualitativa, se pone el foco en los contextos de <llevar/traer + participio> en los que el aspecto resultativo se asocia con lecturas modales y evidenciales.

El análisis de productividad sugiere que, desde su origen hasta el siglo XVI, <llevar + participio> y de <traer + participio> presentan una evolución similar en términos de frecuencia token, de combinación con participios y de coherencia semántica. Sin embargo, desde el siglo XVII, la microconstrucción <traer + participio> pierde productividad rápidamente y deja de imitar las innovaciones de <llevar + participio>. Además, el análisis cualitativo sugiere que las lecturas modales y epistémicas de <llevar + participio> y <traer + participio> surgieron en el siglo XVI como inferencias pragmáticas a partir de su uso con valor resultativo en combinación con participios que expresan eventos de adquisición de conocimiento, como *entendido* y *sabido*.

El paralelismo en la evolución de ambas microconstrucciones hasta el siglo XVI, incluyendo su incursión casi simultánea en el terreno de la modalidad epistémica y la evidencialidad, se explica por la atracción analógica de <tener + participio> (Detges, 2000). Se propone que <llevar + participio> y <traer + participio> son microconstrucciones que forman parte de un esquema más abstracto, la construcción resultativa activa <verbo de posesión + participio>, liderada en este periodo <tener + participio>, que impulsa la expansión del esquema a nuevos dominios semánticos, como el de los eventos de adquisición de conocimiento. En definitiva, en esta investigación se muestra que la vinculación de <llevar/traer + participio> con los dominios modal y evidencial se vio facilitada por la atracción ejercida por el esquema <verbo de posesión + participio>.

PALABRAS CLAVE: aspecto resultativo, modalidad epistémica, evidencialidad, perífrasis verbales, gramática de construcciones diacrónica.

REFERENCIAS

- Barðdal, J. (2008). *Productivity: Evidence from Case and Argument Structure in Icelandic*. John Benjamins Publishing Company.
- Detges, U. (2000). Time and truth: The grammaticalization of resultatives and perfects within a theory of subjectification. *Studies in Language*, 24(2), 345-377.
- Traugott, E. C. & Trousdale, G. (2013). *Constructionalization and Constructional Changes*. Oxford University Press.

Mirativitat i exclamativitat en una semàntica de compromisos

Xavier Villalba

Universitat Autònoma de Barcelona

En aquesta presentació, faré un proposta d'anàlisi de les exclamacions basada en els compromisos (*commitments*; vid. (Cornillie, 2018; Geurts, 2019; McCready, 2023; Villalba, 2024)) que el parlant fa al nivell proposicional i al nivell expressiu i la connectaré amb la codificació sintàctica de la mirativitat, entesa com a expressió de l'actitud de sorpresa del parlat respecte a la situació que es descriure (nivell proposicional). Mostraré que les diverses capes de significat d'una exclamació es combinen de manera composicional seguint el model de capes d'actes de parla de (Krifka, 2021). Per defensar aquesta hipòtesi analitzaré la sintaxi dels marcadors miratius i la seva combinatòria amb els mots exclamatius i vocatius, la qual cosa ens mostrarà que una proposta composicional de la exclamativitat, independent de la mirativitat, ens pot ajudar a entendre el paper dels marcadors associats a les oracions exclamatives i alhora la contribució discursiva de les exclamacions.

MOTS CLAU: mirativitat, exclamació, acte de parla, oració exclamativa, compromís.

REFERÈNCIES

- Cornillie, B. (2018). On speaker commitment and speaker involvement. Evidence from evidentials in Spanish talk-in-interaction. *Journal of Pragmatics*, 128, 161-170. <https://doi.org/10.1016/j.pragma.2017.11.014>
- Geurts, B. (2019). Communication as commitment sharing: speech acts, implicatures, common ground. *Theoretical Linguistics*, 45(1-2), 1-30-31-30. <https://doi.org/10.1515/tl-2019-0001>
- Krifka, M. (2021). Layers of Assertive Clauses: Propositions, judgements, commitments, acts. In J. M. Hartmann & A. Wöllstein (Eds.), *Propositionale Argumente im Sprachvergleich: Theorie und Empirier. /Propositional Arguments in Cross-Linguistic Research: Theoretical and Empirical Issues*. (Issue March, pp. 1-42). Gunter Narr Verlag. <https://ling.auf.net/lingbuzz/005348>
- McCready, E. (2023). Commitments: binding and being bound. *Zeitschrift Für Sprachwissenschaft*, 1-16. <https://doi.org/10.1515/zfs-2023-2003>
- Villalba, X. (2024). Expressive commitments: A normative approach to exclamations. *International Review of Pragmatics*, 16(1), 87-109. <https://doi.org/10.1163/18773109-01601004>

COMITÈ ORGANITZADOR / COMITÉ ORGANIZADOR / ORGANISING COMMITTEE

- Susana Rodríguez Rosique, Universidad de Alicante
- Josep Martines Peres, Universitat d'Alacant
- José Luís Cifuentes Honrubia, Universidad de Alicante
- Vicent Martines Peres, Universitat d'Alacant
- Jordi Manuel Antolí Martínez, Universitat d'Alacant

COMITÈ CIENTÍFIC INTERNACIONAL / COMITÉ CIENTÍFICO INTERNACIONAL / INTERNATIONAL SCIENTIFIC COMMITTEE

- Agnès Celle, Université Paris Cité
- Antonio Cortijo Ocaña, University of California at Santa Barbara
- Augusto Soares da Silva, Universidade Católica de Braga
- Nicole Delbecque, Katholieke Universiteit Leuven
- Giuseppe Grilli, Università di Roma Tre
- Bernd Heine, Universität zu Köln
- Ricardo Maldonado, Universidad Nacional Autónoma de México
- Alda Mari, Institut Jean Nicod, CNRS
- Veronica Orazi, Università degli Studi di Torino
- Hans-Ingo Radatz, Otto-Friedrich-Universität Bamberg
- Cristina Sánchez López, Universidad Complutense de Madrid
- Scott Schwenter, The Ohio State University

COMITÈ TÈCNIC / COMITÉ TÉCNICO / TECHNICAL COMMITTEE

- Paula Blanco, Universitat d'Alacant
- Miquel Gonzàlvez Blasco, Universitat d'Alacant
- Sergio Martínez, Universitat d'Alacant
- M. José Mompeán, Universitat d'Alacant
- Julio Torres, Universitat d'Alacant

ENTITATS ORGANITZADORES / ENTIDADES ORGANIZADORAS / ORGANISING ENTITIES

interaction.symposium@ua.es

Departament de Filologia Catalana
Departamento de Filología Española, Lingüística
General y Teoría de la Literatura
Carretera Sant Vicent del Raspeig s/n
03690 Sant Vicent del Raspeig – Alacant

96 590 3410
96 590 9330
96 590 3413